Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Brandes, Edvard
Titel | Title:	Gyngende Grund : Skuespil i 4 Akter :
Udgivet år og sted | Publication time and place:	1882 Det Kongelige Teaters Sufflørarkiv nr. 301
Fysiske størrelse | Physical extent:	1 bind.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Det kgl. Teaters Suffløararkiv Nr 301

Det Kgl. Bibliotek
130024521614

Gyngende Grund.

Skuespil i 4 Akter

af

Edvard Brandes.

DET KGL. THEATERS
SOUFFLEUR ARCH:V

Sufflör-Bog.

Personerne:

Kalk, Etatsraad.
Gabrielle, hans Hustrü.
Vanda, hans Datter af første Ægteskab.
Adalöv, Redaktör.
Nini, hans Söster.
Linstow, Prokurator.
Stenersen, Konferensraad.
Tropmann, } Journalister.
Bamner, }
Grüs, }
En Tjener hos Kalk.

Handlingen foregaar i Kjöbenhavn og paa Landet, afvexlende hos Aalår og hos Kalk. Imellem første og anden Akt ligger en Maaned.

Første Akt.

Et tarveligt udstyret Redaktionskontor hos Aalöv. Dör i Baggrunden, Dör tilvenstre, der fører ind til Kontorvarelse, Dör tilhöjre, der fører ind til Aalövs Privatbolig. Tilvenstre foran et Vindue Pult med höj Skruestol, rundt Bord i Midten, bedækket med Papirer, tilhöjre Skrivebord. Reoler med Böger og Aviser.

1ste Scene.

Gruus (paa Skruestolen, skrivende) Banner (kom ind fra Dören i Baggrunden).

Banner.

Er Aalöv ikke kommet endnu?

Gruus (uden at vende sig).

Nej!

Banner (gaar op og ned).

Det var da markvardigt; han gik fra Thinget för jeg.

Gruus (som för).

De har maaskee skyndt Dem?

Banner.

Saamand om jeg har. Jeg har talt med en Mængde Mennesker, alleslags Folk, Venner og Modstandere af enhver Farve og Kulör, og Allesammen var de henrykte, begejstrede. Der var ikke En, som ikke böjede sig. Men der var ogsaa til dem. Han slog dem ned, han knuste dem – men, Menneske, De veed jo slet ikke, hvad der er skeet!

Grüs (som før).

Nej, hvad er der da skeet?

Banner.

Aalön holdt en Tale, et Mesterstykke! Hele Thinget sad i aandelös Spænding. Glimrende vittigt! Og saa den Overlegenhed, med hvilken han blottede deres svage Sider og bragte alle deres Turendrejerier for Lyset! Det skülde De have hört!

Grüs (vendende sig).

Nü faar jeg det jo at læse, naar jeg seer Korrektüren paa Deres Referat.

Banner.

Aa, det giver aldeles ikke det Bedste: Stemningen, Farten, hans Pathos!

Grüs (atter skrivende).

Det er jo meget slemt for Læserne, der ligesom jeg ikke har hört Talen.

Banner.

Aa, blæse med dem!

Grüs.

Det er dog dem, vi skal leve af, Hr. Banner! Nü skülde De gaa ind og pynte lidt paa Referatet. Satterne venter paa Manüskriptet.

Banner.

Jeg er slet ikke oplagt til at slide i det Avissmöreri. Idag skülde vi holde Fest! Jeg maa have samlet nogle Styk-ker til Middag for at drikke Adlövs Skaal.

Grüs.

De skülde helst skrive Deres Artikel først.

Banner.

Nü gider jeg ikke. Jeg er hed i Hovedet af vor Triümf. Jeg skal nok skrive iaften.

Grüs.

Blot De saa ikke er altfor hed i Hovedet!

Banner.

Aa, bliv mig fra Livet med Deres Stikleri! Det er intet Under, at saadan en gammel Bankebider som De ikke forstaar et Mük af, hvordan vi Unge er tilmode, naar vi föler, at det Nye gryr – at Sagen modnes –

at Fremtiden nærmer sig.—

Gnüs.

Nej, det har jeg naturligvis ingen Forstand paa; men jeg venter mig heller ingen Ting af Deres-Fremtid.

2den Scene.

De Forrige. Nini (kommer fra Baggrunden).

Nini.

Goddag. Er Karl kommen?

Banner.

Endnü ikke, Fröken. Naa, hvad siger De, var han ikke brillant! Han overtraf sig selv.

Nini.

Ja, han var rigtignok magelös idag. Og han saae saa godt üd, da han talte. Jeg kan ikke forstaa, at Nogen

vovede at sige ham imod. De Fleste gik da ogsaa, da han var færdig.

Banner.

Det sved til de Karle, kan De tro!

Nini.

Men Karl har da ogsaa saa soleklar Ret. Ministeriet maa gaa. Jeg kan ikke begribe, at noget Menneske, der har det ringeste politiske Blik, kan tvivle derom.

Banner.

Aa, de Herrer klamrer sig til Tabu-retterne med Arme og Been. Der skal Noget til at faa dem bort.

Nini.

Men de har ikke Lov at sidde der meer.

Banner.

Nej, moralsk er de dömte. De repræsenterer Intet, de arbejder ikke i Ideens Tjeneste saadan som vi.

Grüs (stadig skrivende).

Vil De ikke hellere forelöbig arbejde paa Referatet, Hr. Banner?

Banner.

Jer hörer De den inkarnerede Prosa, Fröken! Han driver mig til det daglige, aandlöse Slid. Jeg vilde nü, vi skülde have en lille Fest idag.

Nini.

Aa nej, saa holder de blot saadanne dümme Taler, siger hinanden Ubehageligheder og drikker sig fülde.

(En lille Trykkerdreng kommer ind fra Venstre og staar ved Grüs' Pult.)

Grüs.

Der hörer De Sandhedens Röst, Hr. Banner! Gjör De nu blot Referatet istand. Trykkerdrengen venter.

Banner.

Jeg bliver vel nödt til at slukke min Ild i Sværten. (Gaar mod Ören og stöder mod Drengen.) Dü der, hent mig en halv Bajer!

(Banner og Drengen gaar üd af Ören tilvenstre.)

Nini.

Tror De ikke, Karl kommer strax? Ellers vil jeg gaa ind.

Grüs.

Det gjör han vist, Fröken.

Nini.

Jeg er saa stolt af ham idag.

Grüs.

Han er ogsaa flink.

Nini (ved Vinduet).

Der kommer han jo – men hvad er det! Hvem er det, han gaar med? Det er jo ikke müligt!

Grüs (rejsende sig paa Stolen og kiggende üd af Vinduet). Hvad er det, Fröken?

Nini.

Han gaar med Falk, Etatsraaden, hans bitre Fjende.

Grüs.

Alle kjender jo hinanden oppe i Thinget, Fröken.

Nini.

Jamen, han kommer herop.

Chûs.

Det er i hvert Fald første Gang.

3die Scene.

De Forrige. Kalk. Aalöv.

Aalöv.

Vær saa artig, træd indenfor!

Kalk.

Nu er jeg da indenfor den fjendtlige Fæstning. Jeg haaber, man respekterer mig som Parlementær. Hvad seer jeg, selv Damerne er paa Skandsen! (Meget venligt.) Goddag, Fröken Aalöv, hvor=dan befinder De Dem?

Nini (med Kulde).

Tak — jeg har det godt.

Kalk.

De seer saamænd ogsaa godt üd. Mig behöver De nok ikke at spörge. Jeg er bleven endnü aldre siden sidst.

Nini (forvirret).

Aah! De seer....

Aalöv.

Nü koketterer De nok, Hr. Etatsraad.

Kalk (til Nini).

Hvorfor kommer De aldrig meer og besöger min Datter? Vanda taler saa ofte om Dem. Og rigtignok er vi To politiske Modstandere, men Vanda interesserer sig ikke det Mindste for Politik og vil sikkert ikke kränke Deres Følelser.

Nini.

Jeg holder meget af Vanda.

Kalk.

Saa gjör det saamænd ikke Noget, De hader mig. Jeg stoler paa, jeg seer Dem snart.

(Han rækker hende Haanden, og hun gaar ud tilhöjre. — Grüs, der har siddet böjet over Pulten, men nöje agtet paa Samtalen, rejser sig.)

Grüs (hviskende til Aalör).

Skal vi saa tage den gamle Artikel om Kvægsygen?

Aalör (sagte).

Gaa blot ind, Grüs, saa skal jeg sige Dem Besked om lidt.

(Grüs gaar ud tilvenstre.)

Kalk.

Deres Söster og Deres Kontorist er lige forbausede over at see mig her. Og De nok ikke mindre?

Aalör.

De selv vel allermeest?

Kalk.

Maaskee.

Aalör.

Tag dog Plads, Hr. Etatsraad! De vilde tale med mig?

Kalk (sætter sig).

Ja, det er netop det, jeg vil. Men om hvad? Om Alt og om Ingenting. Jeg vilde blot passiare lidt med Dem, veksle Tanker, höre noget forskjelligt fra, hvad jeg hver Dag maa höre.

Det slog mig idag oppe i Thinget. Vi er jo Kolleger i en Del Aar, men vi har aldrig talt sammen. Det er ligesom Ægtefolkene i de nymodens Komedier.

Aalöv (smilende).

Naa, saa det er et „Ogjör", som det hedder?

Kalk (ligesaa).

Nej, Himlen bevare os. Men for Alvor, anseer De det ikke for en stor Fejl ved Livet herhjemme, at Modstandere i Politik og paa andre Omraader aldrig mödes selskabeligt? Jeg hörte Deres Tale idag — udmærket! det var der kun een Mening om. Deres Talent vil Ingen bestride.

Aalöv.

De roser mig for meget, Hr. Etatsraad. De gjör mig ganske mistænksom.

Kalk.

Det kan jeg ikke; det er De iforvejen. Og det er netop Ulykken. Mistænksomheden fordærvede Deres Tale en Smule for mig.

Aalöv.

Tror De ikke, Mistænksomheden er en god Egenskab i Politik? Vi veed, at hvert Skridt, vor Modstander gjör, er rettet mod os, følgelig kar vi et vaagent Øje med hans mindste Bevægelser.

Kalk.

Men det er netop Fejlen, at De tror

os bestandig fjendske, forfølgende, ödelæggelseslystne, - hvad skal jeg kalde det? Vi lever Livet meget bredere, roligere, og tænker ikke paa Had eller Mord. Det er dog ikke en Kamp mellem Indianere og Kolonister, hvor den Ene stiger sig omkring med en Tomahawk i Haanden, og den Anden hverken Nat eller Dag slipper sin Mineriffel.

Aalör.

Ja, rigtig sikker er jeg alligevel ikke paa min Skalp, for jeg antager nemlig, at vi er de civiliserede Nyindtrængende, der vil erobre Landet fra Dem og Deres, og De de vilde Indianere. Jeg kan derfor ikke fortænke

Dem i, at De forsvarer Dem med alle Midler.

Kalk.

Ja, saadan skulde dog ikke min Lignelse fordeles. Jeg vilde kun slaa fast, at vi maa ud af disse ganske urimelige Seder, der har indsneget sig hos os. Vi har Alle fælles Maal, vi maa dog virkelig kunne komme overens i nogenlunde venlig For=handling.

Aalöv.

Det klinger overordentlig smukt, Hr. ~~Etatsraad~~! Det fjerntliggende Maal — Fædrelandets Gavn, ikke sandt? — er vi Alle enige om. Men medens vi nu bevæger os henimod det, saa er

der forskjellige Raststeder, – Kroer – hvor vi beder og faar os en Bid Brød og en Snaps.... ja, undskyld, jeg bruger saadanne simple Ligneiser, Deres med Indianerne var langt finere..... og der i Vartshuset: hvem skal der vare Varten og hvem Gjæsten, og hvem skal betale Gildet?

Kalk (efter en Pause).

De er ikke nem at komme tilrette med.

Aalör.

De kunde dog ikke for Alvor mene, at jeg skulde skifte Overbeviisning, fordi De gjorde mig den Ære at besø= ge mig, Hr. Etatsraad?

Kalk.

Jeg har sandelig ikke tænkt saa dybt derover. Det faldt mig naturligt engang at tale med Dem, derfor gik jeg herop. Jeg har ikke forbundet nogensomhelst Statsplaner dermed, ligesaa lidt tænkt paa at vinde Dem for mit Parti som selv at gaa over til Deres. Jeg vilde tale lidt med en dygtig Mand og Kollega – voilà tout. Det var ikke min Hensigt at skade Dem i Deres Vælgeres Øjne.

(Vil repe sig.)

Aalöv.

Jeg beder Dem dog for Himlens Skyld ikke tro mig en saadan Principryster, at jeg ikke skulde forstaa dette

ganske paa samme Maade som De.
Jeg mener ogsaa, at politiske Modstandere me=
get vel kan omgaas selskabeligt.

Kalk.

Naa, men det var jo netop kun det,
jeg paastod, Hr. Redaktör.

Aalör.

Vi er enige i Theorien, Hr. Etatsraad.

Kalk.

Men nu i Praxis?

Aalör.

Det kommer naturligvis an paa de
saregne Omstandigheder.

Kalk.

Ja, saa vil jeg vare den Förste, der
vover Forsöget og bryder Isen.

Aalör.

En anden Nordenskjöld!

Kalk.

Vil De gjöre min Hustrü og mig den Fornöjelse at spise til Middag hos os iovermorgen.

Aalör (nölende).

Hr. Etatsraad! Jeg takker meget for Indbydelsen...

4de Scene.

De Forrige. Linstow (kommer fra Døren i Baggrunden). (Siden) Nimi og Banner.

Linstow.

Aah, undskyld — jeg skal ikke forstyrre; jeg vidste ikke, her var Udvalgsmöde, og at Statens Vel og Vee forhandledes mellem Partierne.

Aalöv.

Du forstyrrer ikke.

Kalk.

Nej, aldeles ikke. Jeg stod just i Begreb med at gaa.

Linstow.

Befinder Fruen og Frökenen sig vel?

Kalk.

Udmærket. Kommer De ikke snart hjem til os? Hör, spis hos os iovermorgen, saa træffer De Deres Ven, Hr. Aalöv, hvis hans politiske Anskuelser tillader ham det.

Aalöv.

Det er kun min meget knappe Tid, der kan forhindre mig i at gjöre Brug af Deres Venlighed.

Kalk.

Ja, nu kan De jo betanke Dem. Men tag Deres Fröken Söster med, naar De kommer. Det vil glade min Datter at see hende.

Aalöv.

Mange Tak.

Kalk.

Jeg maa nok skynde mig. (Til Linstow) Farvel, Dem stoler jeg paa.

Linstow.

Ja, min Politik giver mig Lov til ikke at nægte mig den Fornöjelse. Farvel!

Aalöv.

Farvel, og Tak for Besöget!

(Kalk ud i Baggrunden.)

Linstow.

See, see! det er nok et nyt Venskab!
Hvad Pokker skal det betyde?

Aalöv.

Ja, sig Dü mig det. (Byder Cigar.)
Vär saa god!

Linstow.

Tak! Er det Ministeriet Kalk-Aalöv?
(Tænder.)

Aalöv.

Neppe i dette Aarhundrede. Men Kalk
er ikke den Mand, som ikke veed,
hvad han gjör.

Linstow.

Gaar Dü?

Aalöv.

Jeg veed ikke. Jeg har nok Lyst til

at see de Folk paa nært Hold. Paa den anden Side: Hvad skal jeg der egentlig?

Linstow.

See paa Pigebörnene.

Aalöv.

Hvordan er de? Frökenen kjender jeg lidt til fra gamle Dage, da hün var min Sösters Veninde.

(Under de sidste Repliker er Nini kommen ind.)

Nini.

Hvem? Goddag Linstow.

Linstow.

Goddag, Fröken Nini. Det er Vanda Kalk, vi taler om.

Nini.

Deres Svømmeri!

Linstow.

Saa? Det er i hvert Fald en nydelig Pige, god og kjön.

Aalöv.

Og Frøen?

Linstow.

Aa, brillant! Udmærket smuk! — Slankhedens hele Poesi! Men kold, eens mod Alle.

Nini.

Har ikke engang Deres Varme kun-net smelte dette Isbjerg?

Linstow.

Desværre, nej. De var vel i Thinget idag?

Nini.

Jeg bærede det med min Nærværelse.

Linstow.

Var Debatten spændende som sædvanlig?

Nini.

Aa, jeg veed godt, De ikke interesserer Dem for Politik.

Linstow.

Jeg er saa uvidende deri, Fröken Nini.

Nini.

De burde skamme Dem!

Linstow.

Det gjör jeg ogsaa, og jeg har betænkt at tage alvorlig fat; men der er saa mange Sager, som jeg ikke ret kan faa Rede paa, skjöndt de forekommer mig saa overordentlig

underholdende. Der er nu for Exempel den mellemkommunale Beskatning! Hvis De vilde have den Godhed at forklare mig deels Forholdet til den almindelige Skattepligt, deels.....

Nini.

Aah, det veed jeg slet ikke. – Hvad vilde Kalk Dig?

Aalöv.

Invitere mig til Middag. Du er ogsaa bedt.

Linstow.

Og jeg med. Jeg haaber, De vil være min Borddame, saa faar jeg en Time i Politik med det Samme.

Nini.

Du gaar da ikke?

Aalör.

Tillader min strenge Söster mig det ikke?

Nini.

Men Du hader jo Kalk! Du er jo ueenig med ham i alle vigtige Spörgsmaal!

Linstow (meget alvorlig).

Nu for Exempel med Hensyn til Skorskylden, hvordan forholder det sig med Partiernes Stilling til den? Synes De ikke, at her er følgende Spörgsmaal: for det Förste..... (Vil regne dem op paa Fingrene. Nini slaar ham leende over Haanden.)

Banner (kommer ind fra Venstre, til Aalör). Naa, er Du der?

Til Lykke! Det var en Sejr for vor Sag, Du talte som en Helt! Vinger=ne voxede paa Dig.

Aalöv.

Lad os blive ved Jorden, hvad?

Linstow (til Banner).

Goddag. Hvordan gaar det med Frem=skridtet? Har De slagtet nogle Offre paa Ideens Alter?

Banner.

Deres Ironi rammer ikke, Hr. Lin=stow.

Nini.

Det er bedre at være altfor varm end altid kold.

Banner.

Tak, Fröken, det er Kvinderne, der for=

staar de Unge.

Linstow.

Er De ikke nær de Fyrre, Hr. Banner? Det er et sildigt Foraar! Men hvad siger Deres spartanske Dyd til, at Aalöv er indbudt til de Kalkske Kjödgryder?

Banner.

Hvad skal det sige?

Aalöv.

Aa, det er jo ikke værd at tale om.

Banner.

Saa det var det, han vilde. Indbyde Dig til Middag!

Nini.

Ja, hvad siger De saa?

Linstow.

Lad Oraklet tale!

Banner (med Overbevisning).

Du kan ikke gaa!

Aalöv.

Kan jeg ikke? Hvorfor det?

Banner.

Fordi det vilde være at svigte Sagen, at kranke det Helligste.

Aalöv.

Aa, blæse med Sagen! Du er mere kongeligsindet end Kongen selv.

Linstow.

Tror De, Sagen lider Noget ved, at Aalöv spiser godt til Middag?

Banner (med Vægt).

Sagen lider, naar man ikke holder

sig fri for ethvert Maskeri med Mod=
standere. Du kan ikke gaa.

Aalöv.

Det vil vi faa at see.

Nini.

Du gaar?

Aalöv.

Hvis din politiske Overbevisning ikke
tillader Dig at følge med, saa kan
Du blive hjemme.

Nini.

Nej, det vil jeg rigtignok ikke. Jeg
kommer ikke saameget üd, at jeg
ikke nok vil tage den Fornöjelse med.

Linstow.

Bravo! De skal see, at De selv slip=
per üskadt derfra. Men vee de Andre!

De er saa übegribelig nydelig, at De vil bedaare alle Deres Modstandere.

Nini.

Det er derfor, jeg gaar derhen. Jeg vil gjöre Propaganda blandt de Vantro.

Aalöv.

Nu gaar jeg hen at takke Kalk for Indbydelsen. Jeg tog ikke synderlig höflig imod den.

(Tager sin Hat.)

Banner (höjtideligt til Aalöv).

Maa jeg tale et Ord med Dig?

Aalöv.

Skal det vare strax?

Banner.

Absolut.

Linstow.

Saa er det bedst, vi To gaar ind, Fröken. Nu har Politiken Ordet, – og den forstaar hverken De eller – hvad jeg vilde sige, den forstaar jeg mig aldeles ikke paa.

(Linstow og Nini ud tilhöjre.)

Banner.

Man kan ikke tale, naar den vigtige Linstow er her. – Alvorlig talt: Du kan ikke gaa til Kalks.

Adalöv.

Det har Du fortalt mig. Jeg önsker at höre Grunden.

Banner.

Det vil skade Dig i Partiet. Du kommer i en falsk Stilling derved.

Adalöv.

Det er muligt; jeg nærer ingen overdrevne sangvinske Forestillinger hverken om mit Parti eller min Stilling.

Banner.

Men det er ikke det Vigtigste. Det vil skade Dig aandeligt. Du mister dit Had, din Foragt derved, netop det, Du skal bygge paa.

Adalöv.

Vær Du ganske rolig: jeg bliver den, jeg engang er, eller rettere: den, de Andre har gjort mig til. De skal ikke skrælle mig, saa de faar Kjærnen at see.

Banner.

Men tag Dig iagt, Du ikke bliver

ornstukken!

Aalöv.

Nu bliver Du pathetisk, nu gaar jeg.

Banner.

Bliv! det er Højforraderi mod Sagen.

(Trykkerdrengen er kommen ind.)

Aalöv.

Aa! Gaa Pokker i Vold. Men giv først Drengen noget Manuskript.

(Gaar ud i Baggrunden.)

Banner (raaber efter ham).

Det er Fordærvelsen, Du gaar imøde!

(Til Drengen.) Du der, Dreng, hent mig en halv Bajer!

(Banner og Drengen gaa ud tilvenstre.)

Scenforandring.

Elegant möbleret Dagligstue hos Kalk. Dör i Baggrunden og Dör tilhöjre. Vindu tilvenstre i Forgrunden. Ved dette et Sybord. Midt i Stuen et rundt Bord. Tilhöjre i Mellemgrunden et Flygel, foran dette en Sofa.

5te Scene.

Gabrielle (sidder ved Sybordet og læser i et Blad). Vanda (sidder paa en Klaverstol foran Flygelet).

Vanda (vender Hovedet).

Bliver saa Hertuginden overrasket af sin Mand.

Gabrielle.

Ja vist gjör hun. Det fortjener hun saamænd ogsaa, saa dumt som hun bærer sig ad!

Vanda.

Hun er jo saa ulykkelig, at hun ikke veed, hvad hun gjör. Hvad siger Hertugen?

Gabrielle.

Vær saa god, nu kan Du selv læse.

(Gabrielle rækker Vanda Bladet. Denne rejser sig for at tage det og sætter sig i Sofaen.)

Vanda (læsende).

Tror Du, Warburton har myrdet Kudsken?

Gabrielle (syende).

Nej, det er ham, Tiggeren, der gik paa Landevejen.

Vanda (som før).

Virkelig? Hvorfra veed Du det?

Gabrielle.

Fru Stenersen har læst den paa Engelsk, hun har fortalt mig Indholdet.

Vanda (som før).

Uh, saa er der jo ingen Fornøjelse derved.

Gabrielle.

Jeg morer mig dog ikke med de Romaner. De handler jo om et heelt andet Liv end det, vi kjender. Der er Ingenting deri, som kan gribe mig.

Vanda.

Det er jo netop det Morsomme, at det slet ikke ligner Noget. Jeg kan saa dejligt drömme mig ind i Alt, hvad der skeer. Jeg tænker paa, hvordan jeg nu vilde bære mig ad, naar jeg var saadan en fornem Dame, Hertuginde eller Prinsesse....

Gabrielle.

Jeg synes, de plejer enten at gifte sig med deres Lakajer eller myrde deres Mænd.

Vanda.

Og saa er der de unge Mænd, der er saa fattige og kæmpe sig frem. Ingen bryder sig om dem, de sidder oppe paa Tagkammeret og skriver Digte

..... saa gjör Bogen Lykke ... og den for=
nemme Dame skjænker dem sin
Kjærlighed ... saadant Noget kommer
jeg vist aldrig til at opleve.

Gabrielle.

Det er neppe morsommere i Virkelig=
heden end i Bögerne.

Vanda.

See saa! nu har jeg læst den.

Gabrielle.

Siig hellere: slugt den!

Vanda.

Nu skal jeg blot see, hvad de har
i Theatret iaften, saa er jeg færdig
med Avisen. — Det er da en god Fore=
stilling.

Gabrielle.

Det Stykke har Dü jo seet saa tidt.

Vanda.

Det kan man ikke see for ofte. Jeg grader hver Gang mine modige Taarer.

Gabrielle.

Dü maa gjerne gaa paa min Plads. Der er for varmt nü i Theatret!

Vanda.

Tüsind Tak! – See saa!

(Lægger Bladet bort.)

Gabrielle.

Dü læser nok ikke Politiken?

Vanda.

Nej, det kan Dü tro! – Gjör Dü?

Gabrielle.

Undertiden. Jeg vil dog nok følge med,

men jeg forstaar det ikke Alt.

Vanda.

Jeg ikke et Ord. Du kunde jo spörge Fader.

Gabrielle.

Aa, han har nok at bestille med Politik udenfor Huset; herhjemme vil han vist helst være fri.

6te Scene.

De Forrige. Kalk og Tropmann (fra Baggrunden).

Kalk.

Goddag, Börn! (Til Tropmann.) Var saa god at tage Plads.

Tropmann (som har hilst paa Damerne). Agter Etatsraadinden ikke snart at tage paa Landet?

Jeg talte lige nu med Baron Löven-
hjelm, han vilde snart over paa
Godset. Vejret er jo ogsaa begyndt at
blive ganske sommerligt.

Gabrielle.

Vi flytter vist om en fjorten Dages
Tid.

Vanda.

Hvis Politiken tillader det!

Troppmann.

Aa, det gjör den vist. Faltfald plejer
Etatsraaden jo at styre den efter
Ønske, og han vil vist igjen rette
sig efter Damerne.

Kalk.

Var det blot saa vel, at jeg havde
den Magt!

Gabrielle.

København er virkelig ubehagelig
henad Foraaret. Luften er saa tung,
der er næsten bedst i Værelserne.

Vanda.

Aa, saalænge man har Theatret, kan
man nok holde det ud!

Tropmann.

Ja, Frøkenen er nok en ivrig Theater=
gænger. Det kan jeg godt forstaa.
Maaskee man dog nu spiller lidt for
lette Sager. Synes Etatsraaden ikke?

Kalk.

Der er ikke den rette Sans for Trage=
dien mere.

Vanda.

Flytter De ogsaa paa Landet?

Tropmann.

Jeg tager maaskee over til Løvenhjelm i Ferien, han har bedt mig besøge sig. Der er saa dejligt derovre. Et rigtig gammelt Herresæde i stor Stil. Og dertil den ægte jydske Gjæstfrihed.

Kalk.

Var De i Thinget idag?

Tropmann.

Ja, jeg var. Hvad syntes Etatsraaden om Debatten?

Kalk.

Den var jo interessant. Den bestod da egentlig kun af Aalövs Tale.

Tropmann.

Det var jo de samme Fraser som altid. Aa, jeg bliver saa træt, saa

nervös af at höre paa ham.

Kalk.

Siig ikke det! Han var virkelig veltalende.

Tropmann.

Jeg kan sandelig ikke beundre den Rhetorik. De er hverken Finhed eller Form. Det er ingen adelig Veltalenhed.

Kalk.

Jeg tror, De undervurderer Aalöv.

Tropmann.

Hvad behager? Det maa jeg sige, det er virkelig smukt, at Etatsraaden taler saaledes om Aalöv. Han, som har været saa uforskammet i sine Artikler. Jeg har ærgret mig saadan over ham.

Vanda.

Har Adalv skrevet om Dig, Fader?

Kalk (afbrydende).

Ja, Du kjender ham jo fra gamle Dage. Jeg skal forresten hilse Dig fra din Veninde, Fröken Nini. Jeg talte med hende idag.

Tropmann.

Saa Frökenen kjender Adalvs Söster, „den Skjönne fra Damelogen", som hun kaldes i Thinget.

Vanda.

Ja, vi er Skolevenninder. Hun er meget elskværdig.

Gabrielle.

Hvorfor er Omgangen afbrudt?

Kalk (hurtigt).

Det er rigtig en nydelig Pige. Selv hendes politiske Enthusiasme klæder hende godt; den er vist egentlig lutter Kjærlighed til Broderen. Hun fører Hus for ham.

Gabrielle.

Er han talentfuld?

Kalk.

Ganske sikkert. Han har meget betydelige Evner.

Tropmann.

Jeg er som himmelfalden! Anseer De virkelig Aalör for begavet? Jeg troede, det var en Middelmaadighed af den meest erklærede Sort.

Kalk.

Begavet er han üdentvivl, min bedste Hr. Tropmann. De Herrer af Pressen er altfor tilböjelige til at overse Personerne for Sagernes Skyld. Hr. Aalövs Ideer kan være üheldige, hans Anskuelser skjæve, men derfor kan han selv baade være dygtig og haderlig. De maa tillade os Andre at være skjönsommere. I det Hele tror jeg, min gode Herre, at De selv i Deres Blad gjorde bedre i at være lidt mildere i Tonen overfor Modstandere, som man ingenlünde kan frakjende hverken Talent eller Indflydelse.

Tropmann.

Det er jo müligt, at den daglige

Polemik river En mere med sig, end godt er! Naar Modstanderne er grove — enfin! saa slaar man ogsaa lidt haardt til. I Krigen skyder man ikke med löst Krudt. Men naar Etatsraaden virkelig mener, at det er galt, naar De tilraader.....

Kalk.

Jeg har intetsomhelst Raad at give Dem. Jeg udtalte blot et ganske almindeligt Indtryk – jeg holder meget af en vis Glathed – rondeur, – som man siger paa Fransk – i alle Livets Forhold.

Tropmann.

Ja, det veed jeg, og det er naturligvis en overordentlig heldig Egenskab,

skjöndt Etatsraadens Fjender ündertiden angriber Dem for denne „Glathed".

Kalk.

Saa-aa? Er det ikke snarere mine Venner? — Ja-ja, nok herom! — Hvem gaar i Theatret iaften?

Vanda.

Jeg, Fader, paa Gabrielles Plads.

Kalk.

Ja, mor Dü Dig, det er Ungdommens Sag. Vi Gamle maa misünde Jer!

Gabrielle.

Regner min galante Gemal mig til de Gamle?

Kalk.

Saa maatte Güderne have ~~staaet~~ slaget mig med Blindhed.

Tropmann (rejser sig).

Ja, jeg vil anbefale mig, Hr. Etats-raad! Jeg vilde blot see et Minut op til Dem, da jeg kom Deres Dör forbi.

Kalk.

Naa ja! De skal vel paa Kontoret, kan jeg tanke.

Tropmann.

Farvel, Frue, og snarlig Fornöjelse paa Landet. Farvel, Fröken, og god Fornöj-else i Theatret.

(Kalk blinker let til Gabrielle.)

Gabrielle.

De seer vel ud til os?

Tropmann.

Mange Tak! Farvel, Fröken! Farvel!

(Ud ad Bagdören.)

7de Scene.

De Forrige (uden Tropmann).

Vanda.

Han er akel!

Gabrielle.

Mig tiltaler han heller ikke meget.

Kalk.

Jen Slags Folk maa ogsaa existere.

Vanda.

Hvorfor?

Kalk.

For at man kan bruge dem.

Vanda.

Hvortil?

Kalk.

En lille Pige kan spörge om mere,

end syv vise Mænd kan besvare.

Vanda.

Det er beskeden, Hr. Viismand!

Gabrielle.

Du gjorde Tegn, jeg skulde bede ham.

Kalk.

Ja, netop saa meget, som Du gjorde: en vis Afstand – men heller ikke slippe. – Vi faar Fremmede iovermorgen. Kan I gjætte hvem?

Vanda.

Nej, jeg giver strax fortabt.

Gabrielle.

Jeg kan jo prøve. Det skulde da ikke være Fröken Nini Aalöv?

Kalk.

Netop, min kloge Gabrielle.

Vanda.

Det var da morsomt. Gaar det da ogsaa virkelig an, at hun kommer?

Kalk.

Det gaar godt an. Men hvem kommer mere? Kan Du ogsaa gjætte det?

Gabrielle.

Hendes Broder for Exempel.

Vanda.

Det er umuligt!

Kalk.

Nej, det er vist; det vil da sige: hvis han modtager Indbydelsen; men det tror jeg nok, han gjör.

Vanda.

Nu tror jeg ikke, Verden staar til Paaske. Karl Aalör her!

Gabrielle.

See, see! Du kalder ham med Fornavn.

Vanda.

Jeg traf ham undertiden paa Börne-balleme hos Ninis Onkel. Han var en underlig, kejtet Dreng, lidt til-bageholden og sky. Men undertiden kunde han blusse op som en Raket. (Til Kalk.) Hvorfor boede han ikke der i Huset?

Kalk.

Foraldrene var fattige og döde tidligt. Saa tog Onklen Pigebarnet hjem til sig og satte Drengen i Pension.

Vanda.

Nini var dengang min bedste Ven-inde eller rettere: min eneste.

Gabrielle.

Hvorfor kom I fra hinanden?

Vanda.

Ja, — det kom saadan .... det var, da Aalör begyndte at skrive — det var Fader, som sagde.....

Kalk (hurtigt).

Ja, nu kan Du jo forny Venskabet.

8de Scene.

De Forrige. Stenersen. (Siden) En Tjener og Aalör.

Stenersen.

G'da! Hvor staar det til?

Kalk.

Tak, godt! Sæt Dig ned, Konferens-raad!

Stenersen.

Vammeligt Vejr, Hede, Støv! Saa stod den Knægt, Trommann, og opholdt mig nede i Porten. Han kom vel heroppe fra?

Gabrielle.

Sæt Dem hellere i Lænestolen, den er bekvemmere.

Stenersen.

Jeg kan ikke begribe, Du vil omgaas al det Journalist-Pak. Hvad har Du at skaffe med saadanne Folk? Jeg vilde ikke have de Smørere indenfor mine Døre.

Kalk.

Min Stilling, det politiske Liv fører det med sig.

Stenersen.

Aa, vis vas med den Politik. Naar man har sit ordentlige Embede som Dü, er det komplet üforklarligt, at man gider blande sig i den Süppe=das. Har Dü Lyst til at vare Mini=ster, saa for mig gjerne – jeg er for stiv i Benene til den Art Tra=pezkünster – men derfor kan Dü vel holde dit Hüs fri for al den politiske Janhagel!

Kalk.

Dü følger ikke med Tiden, min Bedste. Pressen er en Magt.

Vanda.

Læser Konferensraaden ikke Aviser.

Stenersen.

Jo vist gjör jeg saa, lille Ven! men derfor behöver man ikke at omgaas de Personer, der skriver dem.

Vanda.

Naa! Hvad vilde De saa sige til de Fremmede, vi skal have paa Lör=dag?

Stenersen.

Hvad for Fremmede? Er det Trop=mann?

Vanda.

Meget værre.

Stenersen.

Hvem, hvem?

(Nu seer Vanda de fortvivlede Tegn, Kalk gjör til hende, og stanser forbløffet).

Gabrielle.

Aah, Vanda er en Barndomsveninde af Nini Aalör – en nydelig Pige – hun har lovet at komme, og da hendes Broder boer sammen med hende, har vi bedt ham med.

Stenersen.

Hvad for Noget? Aalör, Politikeren, Journalisten? Vil Du have den Person her i dit Hus?

Kalk.

Jeg kjender ham godt fra Thinget. Vi er sammen hver Dag.

Stenersen.

Hvad kommer det den Sag ved? Man beder ikke sin Fyrböder, selv om man træffer ham hver Morgen,

eller Opvarteren paa det Konditori, hvor man drikker Kaffe.

Kalk.

Det kan ikke sammenlignes.

Henersen.

Det kan det netop üdmarket. Men Dü er jo Herre i dit Hüs, selv om Dü har Lyst til at gjöre Fest for Rakkerens Dreng. Det siger jeg Dig kün i Forvejen: jeg vil ikke bedes sammen med dine nye Bekjendte.

Kalk.

Det havde jeg maaskee heller ikke isinde.

Vanda.

Men hvad har Adalöv da gjort?

Stenersen.

Aah, det er et Menneske, som ikke respekterer det Mindste, som mener, det stik Modsatte af alle honnette Folk, et Menneske, som..... Hör, Kalk! At indbyde ham! Det er jo at vende op og ned paa Alting! Det kan Du ikke gjöre.

Gabrielle.

Troer De ikke, at der er en stor Forskjel paa den egentlige Selskabelighed og saa paa den: at indbyde nogle Kolleger af forskjellig Tankemaade?

Kalk.

Naturligvis, en politisk Middag kan ikke forvexles med en Vennemiddag.

Stenersen.

Gjör, hvad Du vil! Men Du vil fortryde det. ~~Dig~~ Det vil skade Dig.

Kalk.

Hum! det tror jeg ikke.

Stenersen.

I dit eget Parti, netop skade Dig "politisk", som Du plejer at sige.

Kalk.

Al sund Politik medfører en vis Fordrageligheed, og hæderlige Folk kan altid omgaas andre hæderlige Folk.

Stenersen.

Ja, ja, ja, ja! Saa bliver jeg vel med det Første bedt sammen med Kontorbudet. Det skulde glæde mig at træffe Sörensen, det er saadan en

net Mand!

Gabrielle.

Jeg haaber, at Konferensraaden ikke hidtil har følt sig ütilpas i mit Hus, og at det heller ikke skal blive Tilfældet i Fremtiden.

Stenersen.

Etatsraadinden maa ikke misforstaa mig. Hvad jeg siger er for Kalks egen Skyld. Han handler übesindigt. Det er dyrebare Interesser, der staar paa Spil... — Og Kalk! tænk derpaa: hvad vil man sige derom paa höjere Steder?

Kalk.

Alle Rigsdagsmænd indbydes til Hove üden Forskjel.

Stenersen.

Hüm! hüm! ~~Unægteligt~~ Desværre! Hvis det skal være dit Forsvar, saa tier jeg ganske stille — Jeg vasker mine Hænder — Men det siger jeg blot: jeg vil ikke træffe ham.

Kalk.

Aa, maaskee kommer han slet ikke.

Stenersen.

Nej, han er maaskee for fin!

Tjeneren (kommer ind med et Kort). Der er en Herre, som spörger, om Etatsraadinden tager imod.

Gabrielle (læser).

Karl Aalöv.

Stenersen.

Maa jeg komme bort!

Gabrielle (til Kalk).

Skal jeg tage imod ham?

Kalk.

Siig, Frøen er hjemme.

(Tjeneren gaar ud af Bagdören.)

Stenersen.

Jeg gaar ud den Vej. Jeg önsker ikke at forstyrre det förste Möde.

(Stenersen flygter ud af Dören tilhöjre, i det Samme som Aalöv træder ind fra Bagdören. Kalk gaar ham imöde.)

Kalk.

Maa jeg forestille Hr. Aalöv for min ~~Kone~~ og Datter.

(Aalöv hilser paa Damerne.)

Tæppet falder.

Anden Akt.

Haven ved Kalks Landsted. Tilvenstre Vej, der fører op mod Huset, tilhøjre Vej videre ind i Haven. Tilvenstre Havebænk, tilhøjre Bord med Stole.

1ste Scene.

Kalk og Tropmann (siddende ved Bordet tilhøjre).

Kalk.

Naa, saa man har virkelig talt saa meget derom?... Seer man det!

Tropmann.

Etatsraaden kan jo nok selv tænke, at det gav Anledning til en Deel Snak strax i Begyndelsen: Man undrede

sig, man spürgte, man regnede üd.... og Folks Opmærksomhed er naturlig= vis stegen senere hen, da man troede at spore et vist Maadehold i Aalövs Artikler.

Kalk.

Jeg har hört det Samme ytre om Deres, Hr. Tropmann. Ogsaa i Deres Blad marker man en större Varsom= hed overfor Modstandere, hvad jeg skal vare den Sidste til at klage over..... saa meget mere, som det müligvis var netop denne gjensidi= ge Stemning, jeg önskede at skaffe tilveje.

Tropmann.

Just saadan har jeg ogsaa forstaaet

Etatsraaden. Det var ikke Fred, der skulde sluttes, men en Vaabenstil=stand.

Kalk.

Knap nok det .... men selv i Krigen er man jo bleven enig om at ude=lukke visse giftige Midler eller gloende
ráde Projektiler, og jeg tror nok, at vor Avishrig ogsaa passende kunde und=lade Brugen af dem. .... Og hvad siger man saa ellers i Byen?

Tropmann.

Man fortaber sig i allehaande Gisnin=ger, man taler om intet Mindre end ministerielle Kombinationer. He, he!

Kalk.

Aah, milde Himmel, hvor man er

dum! Jeg kan føle mig ganske ung-
dommeligt lystig, naar jeg forestiller
mig mine ærede Meningsfallers be-
tuttede Ansigter. Hvilke skumle Pla-
ner man tillægger mig, hvilke rød-
selsfulde Spøgelser man maner frem
ved højlys Dag, medens jeg ikke
tænker paa Andet end at skaffe
os lidt Ro herhjemme!

Tropmann.

Ja, Etatsraaden maa ikke glemme,
at man veed, hvor dygtig en Poli-
tiker De er — og derfor — saa —

Kalk.

Saa tror man, at jeg express graver
mig en Faldgrube for at dumpe
hovedkuld ned i den — ak ja!

Sagen er den, at vort kjære Kjöbenhavn er et lille Ravnekrog, hvor jeg ikke kan bede en Mand til Middag, uden at man taler derom, udtyder og kritiserer denne mærkelige Begivenhed.

Tropmann.

Ja, Folk er komiske! Men det Allervildeste, de kan falde paa ..... aah nej, det er ikke værdt at tale om.

Kalk.

Det er altid godt at vide, hvad Folk siger. Lad mig kun höre!

Tropmann.

Ja, vil Etatsraaden tænke sig: man siger saamænd intet Mindre, end at Hr. Aalöv har et godt Øje

til Deres Datter, og at Frökenen ikke er ganske fri for at sætte lidt Pris paa den unge Mand, og at de har truffet hinanden tidt, inden Aalöv kom her i Huset, og at det var Grunden, hvorfor De bad ham, fordi De selv önskede at see Forhol-det, som det var, og at.....

Kalk.

Men Aalöv havde jo ikke i adskillige Aar seet Vanda, dengang jeg bad ham for en Maanedstid siden.

Tropmann.

Ja, man mener, at de havde truffet hinanden hos hans Söster.

Kalk.

Men Frökken Nini omgikkes jo heller

ikke Vanda dengang ..... Ja, kan De nu begribe, hvem der kan löbe om med saadan Bysladder, Hr. Tropmann?

Tropmann.

Ja, Folk skal jo have Noget at snakke om ..... dette er nu Noget af det Allerurimeligste. Ingen, der har seet dem sammen, vil falde paa, at Hr. Aalöv skulde gjöre Kur til Frökenen. Han viser da for Exempel Deres Frue langt mere Opmærksomhed ..... men hvem beundrer ikke hende! Saadan en Frustru faar kun en Mand som De ..... See der! Naar man taler om Solen, saa skinner den, — der kommer saamænd Hr. Aalöv.

Kalk.

Ja, han og hans Söster spiser her til Middag idag.

2den Scene.

De Forrige. Aalöv (kommer fra Venstre).

Aalöv.

Goddag, Hr. Etatsraad! Vi kommer vel ikke for tidligt? (Han hilser formelt paa Kopmann.)

Kalk.

Bevar'os! Paa Landet er det næsten en Fornærmelse at komme lige til Middagsbordet.

Aalöv.

Vejret var ganske dejligt, og Nini havde saadan Lyst til at komme ud, saa tog jeg med.

Tropmann.

Jeg vil gaa lidt op til Damerne.

(Ud tilvenstre.)

Kalk (efter ham).

Lad os faa os et Parti Skak om lidt. (Til Alalör.) Vi talte saamænd jüst om Dem, da De kom.

(De satte sig paa Bænken tilhöjre.)

Alalör (smilende).

Det var maaskee heldigt, jeg ikke lyttede.

Kalk.

Der tager De Fejl, men jeg har nok mærket, at de to Herrer ikke ret kan gaa i Spænd sammen. Hvor kan nü en saa fornüftig Mand som De være saa eensidig? Tropmann

er virkelig et flinkt Menneske.

Aalör.

Det tör jeg ikke benegte, men der gives jo meer eller mindre sympa=thetiske Mennesker. Og Hr. Tropmann – uden at tale Ondt om en af Deres Gjæster – synes mig jüst ikke lavet af den Dejg, der höver sig.

Kalk.

Vi skal jo heller ikke Alle tilvejrs. Nogle maa blive ved Jorden.

Aalör.

Ganske sikkert; men Enhver, der förer en Pen, maa have sit Maal üdenfor sig. Det klæder saa godt.

Kalk.

De er Idealist, min gode Aalör.

Aalöv.

Kun om Söndagen, Hr. Etatsraad.

Kalk.

Er der noget Nyt i Kjöbenhavn?

Aalöv.

Ikke det mindste, ialtfald ikke i Politiken.

Kalk.

Det Eneste, der rigtig interesserer Dem.

Aalöv.

Jeg forstaar mig saa lidt paa de skjönne Kunster; iövrigt er Alt for mig Politik.

Kalk.

Det kan jeg tildeels give Dem Ret i. Fra min tidligste Ungdom har jeg interesseret mig derfor. Men dengang var

Meget anderledes. Der var i vor Frihedstid første Dage en Begejstring i Folket, en Varme i Sindene, som uvilkaarligt smittede og rev med. Vor Ungdom nu synes mig slöv eller skeptisk eller gammelklog – jeg forstaar mig ikke paa den.

Aalöv.

Der er sikkert Adskillige, De gjör Ikke; vi föler ligesaa varmt som De dengang; men vi bærer ikke vore Følelser saaledes tilskue, som det var tilladt i Deres Ungdom. Dengang var man altid i Feststemning.

Kalk.

Ja, De har sikkert ikke let ved at begejstres.

Aalör.

De er neppe heller nogen Enthüsiast.

Kalk.

Lidt mere sentimental dog end De!

Aalör.

De kjender mig maaskee ikke riglig.

Kalk.

Jeg tilstaar, at jeg endnü ikke har üdtömt Problemet Aalör, skjöndt vi dog saa jævnligt har set hinanden i den sidste Tid, — saa jævnligt, at man taler derom.

Aalör.

Virkelig? Det ündrer mig egentlig ikke. Vi konspirerer vel sammen?

Kalk.

Netop. Hvor Folk dog kan være ütrolig

dumme! Jeg sagde netop nu til Trop-
mann....

Aalöv.

Aa, det var det, De talte om!

Kalk.

Ja, – at jeg dog neppe gik hen og
gravede en Faldgrube for mig selv.

Aalöv.

Det kunde da ogsaa være, at det var
en ganske lille Falde for mig.

Kalk.

Mistanksomhed er Hr. Aalövs skjönneste
Pryd!

Aalöv.

Ja, hvad vil De, Hr. Etatsraad!
Jeg kan nu engang ikke blive fri
for den, hvor elskværdige saa Folk er

mod mig. Det gaar mig ligesom Jeppe: bestandig kommer „de forbandede Bondegriller" iggen. Förrigt har jeg da selv hört lidt om, hvad Folk siger.

Kalk.

Naa, det er ogsaa kommet til Dem!

Aalöv.

Det tviler De paa? De fornærmer nasten mit Parti!

Kalk.

Man er mistænksom imod Dem?

Aalöv.

Ligesom imod Dem. Ja, det er vanskeligt at udregne, hvem af os To der skader den Anden meest ved vor Omgang.

Kalk.

Ja, lad os ikke fordybe os i saadanne Regnestykker. (De rejse sig.) Der har vi Damerne; de fører nesype saadanne politiske Diskussioner som vi i det dejlige Sommervejr.

Aalöv.

Sig ikke det! Nini er en Politiker paa en Hals!

Kalk.

Da indestaar jeg for min Hustrü og Vanda. De er meget lidt anlagte i den Retning. Ja, De ynder vel emancipierede Damer?

Aalöv.

Paa ingen Maade. Jo, maaskee i Theori, men i Praxis kan jeg ikke

lide dem for min Död.

Kalk.

Ikke det! Jeg tænkte.....

3die Scene.

De Forrige. Gabrielle. Vanda. Nini.

Kalk.

Goddag, Fröken Aalöv! Jeg haaber da ikke, at De er saa slem som Deres Broder og har bragt Politiken med ud her paa Landet?

Nini.

Nej, den har jeg ladet blive i Kjöbenhavn.

Gabrielle.

Er det muligt, at Herrerne atter har talt Politik i saadant Solskin?

Vanda.

Og i det Grønne!

(Kalk, Aalör og Gabrielle satte sig ved Bordet tilhöjre, de unge Piger paa Havebænken.)

Kalk.

Det er sandelig ikke min Skyld. Jeg forsikrer, at jeg selv udenfor mit Hjem er hjertelig træt af denne evindelige Politiseren.

Vanda.

Men Hr. Aalör bliver vist aldrig træt!

Kalk.

For ham er Alting Politik, sagde han lige nu; maaskee ogsaa Naturen. Politik er det Eneste, man bör interessere sig for!

Gabrielle.

Det kan Hr. Aalöv ikke mene. Der gives da heldigvis Andet og Bedre. Poesien da og Kunsten?

Kalk.

Dem bryder han sig ikke om.

Aalöv.

De tager fejl; men jeg holder ikke af dem for deres egen Skyld, jeg elsker ikke Kunsten ~~svarmerisk~~ kunstnerisk eller Literaturen literært, men begge politisk.

Gabrielle.

Jeg forstaar ikke.

Kalk.

Jeg saamand heller ikke.

Aalöv.

Det er ganske simpelt. Politik er for

mig Kultur, Fremskridt, Ideebevægelse, – hvad De vil! Jeg samler i dette ene Ord den aandelige Bryding, Samfundet til enhver Tid rummer. Det gjælder om at faa saamange som muligt med i Strømmen. Jeg spörger ikke om for eller imod; thi jeg tror, at det altid gaar frem trods Stilstand eller Tilbageslag. Men jeg forlanger först og fremmest, at hver Mand skal være paa sin Post, föle sit Ansvar, satte sit Talent, ja, sit Liv ind i det Heles Tjeneste. Der maa ingen döde Pletter være.

Gabrielle.

De taler heldigvis kun om Mænd; vi Damer er da fri for det Ansvar!

Aalör.

Det tror jeg ikke, Frue.

Kalk.

Forstaar jeg ret? Praker De virkelig Politikens Allestedsnærværelse? Jeg vil ikke opholde mig ved Deres Kunstopfattelse – skjöndt jeg tviver paa, at det politiske Maleri vil blive videre tiltalende – heller ikke ved Deres Literaturbetragtning – skjöndt jeg neppe tror, de politiske Stykker vil trække synderligt Hus – men jeg vil blot spörge, om det er Meningen, at vi skal have Politiken ind i vort Hjem? Det frabeder jeg mig. Jeg havde indtil nu troet, at der i Hjemmet skulde være Fred og Hvile. Skal Kampen

trækkes derind, Stridsspørgsmaalene diskuteres der, skal Dagligstuen være en Thingsal, hvor Husfruen præsiderer? — Himlen bevare mig for at opleve det.

Aalöv.

De freder om de döde Pletter, De laver en Theori om, at man netop skal være glad ved dem. De frygter Livet. Ja, vist skal De have Politiken ind i Hjemmet i den Form, som passer til det. Hvorfor skulde Deres Hustru ikke interessere sig for det Samme som De selv, hvorfor ikke dele Deres Haab og Bekymringer? — og jeg tager just Dem, en Politiker af Faget, der interesserer sig varmt for

Deres Lands Vel – hvorfor skulde hun ikke gjennemstrømmes af de samme Følelser som De? Men hvad i Alverden vil De da tale med Deres Kusine om, naar De ikke tör nævne det, som berörer Dem dybest, som ligger det hele Folk paa Hjerte? Hvorfor ikke ogsaa Kvinderne om de Par simple Tanker og Ideer, hvorom det Hele drejer sig?

Kalk.

Jeg antager, at Konsekvensen heraf er, at Damerne skal vælge og selv valges til Rigsdagen.

Aalöv.

Aa, jeg vil ikke fortabe mig i saadanne Fremtidssyner, som iövrigt ikke

skræmmer mig saa særdeles. Jeg paa-
staar kun, at hvis Politik vil sige
Alles Interesse, bör ogsaa Alle være
interesserede derfor — altsaa ogsaa det
smukke Kjön. Mig synes desuden,
at de, der tænker som Etatsraaden,
beröver sig selv Noget af det Aller-
bedste i Livet. Jeg tror at forstaa,
hvad et Hjem betyder, hvilken Lyk-
ke det er at rejse det Steen for
Steen, paa fast Grund, bygge det op
uvejrssikkret og trygt. Et Ly skal det
være, men jeg vil ikke ligge i Dvale
derinde. Jeg vil tale og höre tale
om det Samme derinde som uden-
for, blot anderledes — jeg vil kunne
forstaas ved en Antydning, spörges

med et Smiil, jeg vil sammen med en Anden kunne fornöje mig over Menneskenes Latterligheder og harme mig over Deres Lavheder. Kan jeg ikke faa et saadant Hjem, saa heller slet intet. Hjemmet er der, hvor man heelt ud tör vare sig selv.... ellers har man en Bolig, en Lejlig= hed, maaskee en Salon, om det kom= mer höjt.... (Pause, hvorunder Kalk trom= mer paa Bordet. Smilende:) Undskyld, jeg tror nasten, jeg leverer et Forsvar for Ninis politiske Interesser.

Nini.

Mange Tak. Behöves ellers ikke. Er det ikke snarere en Opbyggelsespraken for de andre Damer?

Gabrielle.

Det er da os, der skal takke. Maaskee dog Hr. Aalöv vürderer os Damer lidt for lavt. Vi interesserer os virkelig for Meget af det, De omtaler — for det Store, det Smükke. Men indrömmer De ikke, at Adskilligt herhjemme er lidt vel trivielt og smaat til at lade sig rive hen af?

Aalöv.

Det nægter jeg ikke, Frue! De veed ogsaa vel, at jeg intet Minüt har tænkt paa Dem.

Kalk.

Jü har ganske Ret, Gabrielle, og de danske Kvinder er sikkert ligesaa varmthjertede Patrioter som vi Mænd.

Men hvor skal Begejstringen vel komme fra? Hvor er de Personligheder, der kan vække den?

Aalöv.

Jeg tænkte ikke paa Personerne, men paa Ideerne.

Kalk.

Er De Politiker og vil skille dem ad? Al Politik drejer sig om Personer!

Gabrielle.

Tilgiv, men jeg vil saa nödig, at Herrerne kommer bort fra, hvad vi talte om först. Jeg har desuden Noget at spörge Hr. Aalöv om. De mener, at vi Damer bör interessere os for Alt, hvad der bevæger sig i Tiden, hvis jeg forstaar Dem rigtig. Poesi—

Kunst – Samfundsproblemer – Alt skal vi have en Mening om. Men egner sig ogsaa Alt, hvad der diskuteres i min Mands Værelse, til Omtale i min Stue? Skrives der for Exempel ikke Bøger, der maaskee er interessante, men som vi ikke bør læse?

Aalöv.

Det tror jeg ikke, Frue. Hvad skulde det vare for en god Bog, som en ærbar Kvinde ikke tör læse eller samtale med en hæderlig Mand om?

Gabrielle.

Kan der ikke tænkes talrige Emner, som ikke var passende at berøre?

Kalk.

Medmindre man vil sætte al Blufærd

dighed tilside!

Aalöv.

Tilgiv! Vi talte egentlig ikke om, hvad en Fremmed bör sige en ganske ung Pige, men om, hvad en Mand skal tale med sin Hustrü om, eller hvad Vennen af et Hüs kan tale om til dets Damer. Jeg tror især, at man ikke skal betænke sig paa at tale reent üd og nævne Tingen ved dens rette Navn, fordi det netop er det Halve, det halvt Afslörede, ~~halvt Tilhyllede~~, som hidser og gjör Skade. Den nögne Sandhed kan müligvis virke höjst oprörende, ja, frastödende, men den er sünd.

Gabrielle.

Kan da Alle taale at höre den?

Aalön.

Man kan jo sige den hensynsfuldt, men man har ikke Lov til at besmykke den. Tro mig, Frue, Arlighed det er den eneste Vej til Frelse. Hvor man saar Sandhed, der spirer Lykke.

Kalk (rejser sig).

De bliver formelig pathetisk. De er yngre, end jeg troede. Jeg synes nu, man bliver saa uendelig led af al denne Raaben paa Sandhed.

(Alle rejse sig.)

Aalön.

Ja, undskyld! Jeg kom op at ride paa en Kjæphest; det er svært at standse Farten.

Kalk.

Troumann venter paa sit Parti Skak.
(Til Gabrielle.) Gaar Du med?

Gabrielle.

Nej, jeg vil ned i Drivhuset.

(Kalk gaar ud tilvenstre.)

Adalöv.

Tillader De, jeg følger med, Frue?

(Gabrielle og Adalöv gaa ud tilhöjre.)

4de Scene.

Vanda. Nini.

Nini (seende efter Adalöv).

Det er svart, hvor Karl er veltalende.
Mon det er din Stedmoder, der inspi=
rerer ham?

Vanda.

Hun forstaar saa godt at tale med

ham. Jeg sidder og hører og hører.... men jeg kan ikke sige et Ord!

Nini.

Din Fader og Karl synes omtrent at være uenige om Alt mellem Himmel og Jord.... det forekommer mig næsten som en Drøm, at vi virkelig er her paa Landet hos Jer.

Vanda.

De skjændes da aldrig.

Nini.

Ja, derfor behöver de ikke at komme godt ud af det med hinanden. Man skjændes altid med dem, man er enig med.

(De satte sig ved Bordet.)

Vanda.

Du mener dem, man holder af?

Nini.

Ja, de Andre gider man da ikke overbevise. Din Fader og Karl er altfor höflige.... kun engang imellem noget spydige.... jeg tror ikke paa Freden.

Vanda (ivrigt).

Det er ikke dit Alvor! Har Du hört Noget? Du tror da vel ikke, at der igjen skulde komme et Brud og vor Omgang höre op?

Nini.

Nej, var ganske rolig! Det er blot mine egne Tanker. Og hvad gjör saa det, om Karl ikke kom her mere?.— Vi To skal nok holde paa hinanden!

Vanda.

Jeg har slet ingen Veninde uden Dig; men jeg vil ovrigt gjerne have, at din Broder skal komme hos os.

Nini.

Tak for mig og for ham. Forresten har jeg endnu aldrig kjendt nogen ung Pige, der tilstod, at hun havde mere end een Veninde.

Vanda.

Det er frygteligt, hvor Du er bleven overlegen. Det maa vare dine politiske Kundskaber, der gjor Dig saa klog. Du skulde lare mig Noget deraf.

Nini.

Du slaar nok ind i Linstows Tone.

Vanda.

Han drillede Dig dygtigt sidst.

Nini.

Aah, han kan ikke drille mig. Vi var blot oppe at skjændes om Politik.

Vanda.

Og man skjændes kun med Dem, man holder af?

Nini.

Aa ja saamænd! Linstow og jeg er gamle Venner. Vi har kjendt hinanden saa længe, at han næsten kan være min Fætter. Derfor er vi paa saadan Drillefod. Men jeg er da ikke kommen her i Huset for at berøve Dig dine Tilbedere!

Vanda.

Linstow min Tilbeder? Nej, Du kan være ganske rolig.

Nini.

Jeg meente, han deelte sig ligelig mellem Dig og din Stedmoder. Jeg kan forresten godt forstaa, at et Mandfolk bliver indtaget i hende, for hun er dejlig.

Vanda.

Hun er ogsaa god.

Nini.

Er hun det? — Jeg vilde ikke gifte mig med en Enkemand og blive Stedmoder til en stor Pige som Dig. Jeg vil gjerne have tolv Börn selv, men ingen Stedbörn.

Vanda.

Aah, det faldt jo ganske naturligt. Gabrielle har været her i Huset, fra jeg var 14 Aar gammel, strax efter Moders Død.

Nini.

Din Fader er meget ældre end hun.

Vanda.

Fader? Ja, men det seer man ikke; han er saa smuk!

Nini.

Du kommer godt ud af det med hende?

Vanda.

Udmærket. Jeg er saa vis paa, naar Gabrielle finder Noget rigtigt eller passende, saa er det ogsaa saadan. Der er Ingen, der kan raade En som hun.

Hun har saadan sikker Takt – det siger ogsaa Fader.

Nini.

Det Samme siger ogsaa Karl. „Den eneste virkelige Dame, han har kjendt." Det er ~~ikke~~ meget höfligt mod os Andre. hvad? Mig er nu din Stedmoder for fornem, altfor meget Etatsraadinde; men Karl er ütrættelig i at lovprise hende.

Vanda.

Saa? Er han saa begejstret?

Nini.

Du skal ikke blive jaloux. Du er heller ikke Stedbarn, – det vil sige for ham. Han synes saa godt om Dig.

Vanda.

Det er særdeles venligt af ham. Jeg kunde ikke fortænke ham i, hvis han fandt mig meget dum, saaledes som jeg maaber i hans Nærværelse.

Nini.

Kan Du ikke lide ham?

Vanda.

Din Broder er meget morsom at høre tale.

Nini.

Du udtrykker Dig med en Takt, som gjør din Lærinde, Etatsraadinden, Ære. Jeg havde nu haabet — (Afbrydende sig.) Veed Du, at Karls Parti er rasende paa ham, fordi han kommer

her i Huset? Banner — „Banstraalen", som Linstow kalder ham, — erklarer ham for Forræder, og de Andre stemmer i med.

Vanda.

Veed Du, at Faders Parti er höjst fornærmet over, at din Broder kommer her i Huset? Konferensraad Stenersen — „Forstenersen", som Linstow kalder ham, — erklarer Fader i Rigets Akt, og de Andre stemmer i med.

Nini.

Det er altsaa de to stridende Huse: Montecchi og Capuletti!

Vanda.

Omtrent.

Nini.

Og veed Du saa, hvad jeg havde haabet? At Du og Karl havde kunnet opføre Romeo og Julie, naturligvis uden den tragiske Slutning.

Vanda.

Du er meget for fremsynet, Nini. Det er vist atter Politiken, der løber af med Dig.

Nini.

Det vilde just være den rigtige Alliancepolitik.

Vanda.

Der kommer forresten din Romeo.

5te Scene.

De Forrige. Linstow (fra Venstre).

Linstow.

Godmorgen, mine Damer. Maa jeg forstyrre Deres fortrolige Meddelelser?

Nini.

De er meget velkommen.

Vanda.

Det er netop smukt af Dem, at De kommer tidligt. Fortæl os nu noget Interessant!

Linstow.

Det maa De ikke bede mig om, saa kan jeg ikke hitte paa et eneste Ord.

Vanda.

En Prokurator, der skal forsvare alle Slags Sager, er dog vist meget opfind-som.

Nini.

Hör, De maa sikkert faa en heel Mængde at vide, saadan af snurrige Ting, paa Deres Kontor.

Linstow.

Jeg er for ung. Man söger mig end= nu ikke for de rigtige Skandaler. Det gjör mig meget ondt, jeg ikke kan tjene Dem.

Nini.

Aa, jeg er slet ikke nysgjerrig. Jeg kan forresten saa godt forstaa, at man ingen Tillid har til Dem.

Linstow.

Mange Tak. Det kommer dog mindre af min Ungdom — som endelig ikke er saa stor — end af min ensige Stand.

Vanda.

Det var da mærkeligt.

Linstow.

Det gaar Sagførerne ligesom Lægerne: de maa gifte sig for at faa Praxis. Naar vi først er blevne vaccinerede paa den Maade, saa er vi meget brugbare. Se er heller ikke Andet for, jeg maa behvemme mig til at strække Armen ud.

Vanda.

Blot det saa slaar an!

Nini.

Aa, Linstow tander vist let.

Linstow.

Tror De? Ja, men saa er der denne Anstrengelse med at fri.

Vanda.

De er bange for at faa Nej?

Linstow.

Nej! Hvem frier, förend han er sikker paa sit Ja?

Nini.

Og hvem siger Nej til Dem?

Linstow.

De mener, at der ikke er Nogen. Det glæder mig ganske særdeles. Alligevel misünder jeg Damerne, som blot skal sidde stille og sige Ja eller Nej efter Behag, medens vi arme Syndere paatager os hele den besværlige Del af Festen.

Nini.

Saa kan vi heller ikke spörge.

Linstow.

Nej, men saa kommer de heller ikke i saadanne Fristelser som vi Mænd til at spörge for tidligt. Nej, skjön blot paa denne Passivitet, som gjör Deres Liv saa bekvemt! Kan der nu tænkes noget Mageligere og Behageligere end den Maade, paa hvilken Fröken Kalk lever?

Vanda.

Tror De, jeg er saa doven?

Linstow.

Paa ingen Maade. Det er ikke Deres Skyld, at det engang har ordnet sig saadan for Dem. De staar op om Morgenen med den söde Tanke, at De ikke har det Fjerneste at udrette hele

Dagen. De drikke Thee, læser ganske lidt i Bladene.....

Nini.

Feuilletonen!

Linstow.

Og fantaserer maaskee en halv Times-tid paa Klaveret. Derpaa Frokost. Saa klæder De Dem om, modtager Besög eller gjör selv Visiter, gaar i Bū-tiker for at kjöbe ny Pynt, der klæder Dem endnū bedre end den gamle, skifter endnū engang Toilette, hvis De skal i Middagsselskab, og saa videre, og saa videre, lader Dem forkjæle og beundre, er selv elskværdig mod alle Mennesker og lægger Dem tilsengs med den rolige Bevidsthed at have opfyldt

Deres Bestemmelse den hele Dag:
at være en Prydelse for det Samfund,
De tilhører. Det er smukt og ikke
anstrengende.

Vanda.

De gjör dygtigt Nar. Det er meget
muligt, at jeg er saa unyttig, som
De siger, men jeg vilde inderligt
önske, det var anderledes.

Nini.

Hvor anstrengende er derimod ikke
Prokurator Linstows Liv! Bestandig
Arbejde fra Morgen til Aften. Alt
interesserer De Dem for, Smaat som
Stort! Aldrig har De en Fornöjelse;
De spiller ikke to Gange om Ugen
L'hombre med Deres faste Parti, gaar

ikke i Theatret hver Gang, der er nyt Stykke, er ikke hver Dag bedt ud til Middag, rejser ikke udenlands hvert Foraar. Bestandig dettealtopoffrende Flid! Hvor maa vi Damer ikke skamme os overfor denne utrættelige Virksomhed!

Linstorv.

Jeg talte ikke om Dem, Fröken Nini, med Deres stærke politiske Interesser! Deres Tid er optaget af Sysselsættelse med Samfundets Tarv.

Vanda.

Ja, De spotter over, at en Dame har Interesse for Politik; men det var netop det, som Ninis Broder for et Øjeblik siden fordrede af os. Og det

giver jeg ham Ret i. Jeg er saamænd selv begyndt at læse derom i den sidste Tid.

Linstow.

Seer man det! Maaskee Aalövs ud=mærkede Artikler?

Vanda.

Ogsaa dem.

Nini.

Det var Ret. See saa kunde Karl næsten have spart sig den Præken. Hvor skal De nu hen, stakkels Lin=stow? Nu taber Deres Ideal sin Glans.

Linstow.

Jeg begynder sandt for Dyden at skamme mig. Jeg tror, jeg vil stille

mig til Rigsdagen. Det er altid en Begyndelse til at kjende Noget til Politik.

Nini.

Det var dog vist bedre, De havde noget Begreb om Sagerne iforvejen.

Linstow.

Ja, hvis jeg turde haabe, at De vilde sætte mig ind i dem? (Nini ryster paa Hovedet.) Ikke? Ja, saa er jeg bange, jeg aldrig kommer tilbunds deri. (Til Nini, meget bønligt.) Maa jeg ikke være fri derfor?

Nini.

Jeg vil betænke mig.

Linstow.

Det er fortvivlende, hvilke Fordringer der stilles til et stakkels Mandfolk i

vore Dage. Alt det, han skal udrette!
Nej, jeg burde have været en ung
Dame som De, Frøken Kalk. I Deres
Sted vilde jeg ikke gifte mig.

Vanda.

Det har heller ingen Hast!

Linstow.

Nej, saa er Deres Lykke forbi. Falt=
fald saasnart jeg bliver gift, lasser
jeg Alt, hvad muligt er, over paa
min Kone: Husholdning, Regnskab
og Omgang og Interesser. Jeg tager
kun Kontoret paa mig og forbeholder
mig at rejse bort hvert Aar en Maa=
nedstid — alene, for at min Kone
bedre kan paaskjønne, hvor rart det
er at have mig hjemme.

Nini.

Det var net! Og hun skal aldrig med?

Linstow.

Jo, paa Bryllupsrejsen. Ellers ikke.
Men nu har jeg prenstillet Dem hele
min Livsanskuelse; nu tror jeg nok,
jeg vil tage et Bad ovenpaa den
Anstrengelse. De kunde passende følge
med ned ad Vejen.

Nini.

Skal vi virkelig ud paa den støvede
Landevej, mellem alle de pyntede
Søndagsfolk? Vil Du, Vanda?

Vanda.

Ja, vi faar vel vare elskværdige
mod vor Gjæst.

6te Scene.

De Forrige. Gabrielle og Aalöv (fra Höjre, mödende de Andre).

Gabrielle.

Hvor skal De hen?

Nini.

Vi följer Linstow tilvands.

(Vanda, Nini og Linstow üd tilvenstre).

Gabrielle (sætter sig paa Banken).

Hün er söd, Deres Söster.

Aalöv.

Det glæder mig, De synes om hende. Hün er lidt rask i sit Væsen, hün har stadig levet mellem alle mine Bekjendte.

Gabrielle.

Det vil tabe sig, naar hün bliver

gift. Og det varer vist ikke længe, hvis ikke alle Fjælemærker slaar fejl.

Aalöv.

Jeg tror næsten ogsaa.

Gabrielle.

Saa vil De føle Dem alene.

Aalöv.

Maaskee. Jeg har altid meest levet med mit Arbejde.

Gabrielle.

Og det har været Dem nok? De har ikke længtes efter Andet?

Aalöv.

Længsel har jeg vel nok havt, men jeg har bekæmpet den. Jeg har virkelig længe troet, at jeg var temmelig pantsret mod Verdens Daarskaber.

Gabrielle.

Er Pantsret da nu borte?

Aalöv.

Jeg kan godt hænge min Rustning op i oldnordisk Museum.

Gabrielle.

Hvori vil De saa kæmpe?

Aalöv.

Jeg er slet ikke saa kamplysten nu som før.

Gabrielle.

De har opnaaet nok?

Aalöv.

De gjör mig Ret, Frue; det er ikke det. Men jeg er bleven slap i den sidste Tid. Den Følelse er mig ikke altid nærværende, som før drev mig

frem.

Gabrielle.

Hvad var det for en Følelse?

Aalör.

En Retfærdighedstrang, ganske simpelt, — ialtfald stod det saaledes for mig — en heftig Medlidenhed med dem, jeg syntes led Nöd og Fortræd; og en uimodstaaelig Lyst til at hævde Retten og sige Sandheden op i Ansigtet paa dem, der nödigst vilde höre den.

Gabrielle.

Det var jo en smuk Følelse. Tror De da ikke mere paa Deres Ret?

Aalör.

Jo, sikkert! Men jeg finder det saa overordentlig pinligt at gaa omkring

og være Sandhedsvidne. Hvorfor skal jeg tage alt Det paa mig, som følger efter? Er det virkelig Meningen med Livet? Jeg begynder at tvivle. See Linstow! Han tager sig ikke Verden saa nær. Han lever fornuftigt, hæderligt, behageligt. Hvorfor skal jeg slaas med alle Vejrmøllerne?

Gabrielle.

Men Deres Liv er rigere end hans, og før tænkte De jo ogsaa anderledes.

Aalöv.

Ja, før. Da fandt jeg min Glæde i, hvad jeg üdrettede for „Sagen", som det hedder. Nü derimod....

Gabrielle.

Nü?

Aalöv.

Nu trænger jeg til fredeligere Glæder, synes jeg... (med et halvt Smil.) næsten til det ideale Hjem, vi talte om før.

Gabrielle.

Saa maa De see Dem om efter en Kone, at De kan gifte Dem og skaffe Dem det Hjem, De önsker.

Aalöv.

Jeg havde næsten troet, Frue, saa meget som vi have talt sammen i den sidste Tid, at De ogsaa kjendte det, jeg fortaug.

Gabrielle.

De fortaug det vel netop, fordi jeg ikke burde vide det.

Aalöv.

De har sikkerlig vidst, hvor dyrebar Deres Omgang har været for mig, hvormegen Lykke jeg skylder Dem i den Maaned, jeg har kjendt Dem, men ogsaa hvor megen Melankoli! Fra første Gang, jeg traf Dem, har jeg talt anderledes med Dem end med nogen Anden. — Ordene kom mig paa Læben med en Hast som aldrig før — jeg syntes, at Dem maatte jeg fortælle alle mine Tanker — og den Venlighed, hvormed De hörte mig, det var Lykken. Men saa bestandig at grüble over, hvor fjern og fremmed De var mig, og hvorledes næsten hvert Haab, ja, hvert Ønske

var mig berövet – det har gjort mig meer end mismodig.

Gabrielle.

De maa ikke tale saadan.

(Gaar forbi ham til Bordet tilhöire. Han följer efter.)

Aalöv.

Det kan ikke fornærme Dem. Jeg maa engang sige Dem, hvor bittert det har været mig at möde Dem her i Omgivelser, der er Deres Natur saa lidt værdige. De, der er saa klog og taktfuld, saa ivrig efter at bedöm-me Mennesker og Forhold rigtigt, passer ikke i et Hus, i et Selskabs-liv, hvor man gjör hundrede Omveje for at undgaa en ret Mening, hvor

Alt synes at bero paa stiltiende Overeenskomster og vidt forgrenet Hykleri. De maa jo törste efter et frit Ord og en ærlig Følelse. Jeg tror bedre at have forstaaet Dem end han, hvis höflige Venlighed og afmaalte Fortrolighed skjuler Dem ligesaa tæt for. Verden, som Trolddomsskoven ~~tilhørte~~ for den slumrende Tornerose.

Gabrielle.

De maa dog tro, at jeg er heelt vaagen.... men jeg beder Dem: siig intet Nedsættende om ham, det vil jeg ikke höre.

Aalöv.

Det har jeg ikke villet. Men har jeg ikke Ret? Er De lykkelig ved

dette?

Gabrielle.

Det er nu engang saaledes. Hvad hjælper det at tale derom? Og dog — hvorfor skal jeg ikke tilstaa, at jeg er glad ved, at Livet har ført mig sammen med Dem. Her er saa tørt i Huset til dagligdags; det er godt engang at høre en stærk Stemme — (smilende) skjøndt jeg forresten slet ikke giver Dem Ret i Alting.

Aalöv.

Jeg takker Dem for Deres Ord, de fristet mig til....

Gabrielle (afbrydende).

Vi skal være gode Venner, ikke sandt? De vil nok?

Aalöv.

Og er et Venskab müligt mellem Dem og mig? – Desüden, jeg kan jo kün sjeldent tale med Dem. Hvor ofte er det skeet, medens jeg har kjendt Dem, at vi har været ene saa længe?

Gabrielle.

Nü kan vi jo sees hyppigt, da Kalk og De er gode Ven.... (Afbrydende sig.) müda, de omgaas med hinanden.

Aalöv.

Og er De vis paa, at det vil vare ved?

Gabrielle.

Hvorfor skülde det höre op?

Aalöv.

Tro mig, der er Uvejr i Luften.

Gabrielle.

Saa er det Dem, der vil bryde.

Aalöv.

Nej — skjöndt jeg vel paa alle Maader burde. Jeg har gjort meget meer, end De aner, for at holde dette Bekjendtskab vedlige, fordi det var blevet min störste Glade at komme i dette Hus, at mödes med Dem. I tallöse Smaating har jeg böjet mig, og föjet mig efter den Nödvendighed, som Forholdet medförte. Maaskee var det Bagatteller, men Skade har det gjort. Alligevel er jeg ikke Herre over, hvorlænge det vil vare. Og naar saa

Brüddet kommer —

Gabrielle.

De hilder Dem i Indbildninger.

Aalör.

Jeg forsikrer Dem — hvor skal jeg saa see Dem? Jeg beder Dem ialtfald: skjænk mig en Samtale andetsteds end her i Deres Mands Hüs! Lüften knüger mig her. Kan jeg ikke möde Dem?

Gabrielle.

Umüligt.

Aalör.

Var ikke saa kold.

Gabrielle.

Er De saa vis paa, jeg er det?

Aalöv.

Mød mig — der kommer Deres Mand!
Jeg vil ikke tale med ham nu.
Tænk paa, hvad De er for ham, og
hvad for mig.

(Hurtigt ud tilhøjre.)

7de Scene.

Gabrielle. Kalk (kommer fra Venstre, gaar over Scenen, stanser og seer ud mod Haven).

Gabrielle (siddende paa Banken).

Hvad seer Du efter?

Kalk.

Efter Aalöv. Hum, hum! Det er vist ikke rigtigt!

Gabrielle.

Hvilket?

Kalk.

Aa, det er Tropmann, der fortæller, at Folk taler om Aalövs formeentlige Forliebelse i Vånda.

Gabrielle.

Hvilken Snak!

Kalk.

Du har Ingenting market?

Gabrielle.

Aa, Tropmann er en Sladdersöster. Du skulde vise ham Døren.

Kalk (stadig seende ud af Scenen). Aa, det er ikke vædt at være saa rigoristisk. – See, see!

Gabrielle.

Hvad er det for Fagttagelser, Du anstiller?

Kalk.

Kom engang herhen og see paa Vandas Ansigt, naar hun nu taler med Aalöv.

Gabrielle (har rejst sig og staar hos ham). Ja! Hendes Blik söger hans!

Kalk.

Löjerligt, hvad? Mon hun dog ikke skulde vare en Kjende forliebt?

Gabrielle.

Hun beundrer ham maaskee — men forelsket! — det er Vanda ikke.

Kalk.

Ja, kan hun först beundre ham, saa kan hun sagtens elske ham. Nej, det vil jeg dog ikke vide Noget af. Det maa der sattes en Stopper for.

Det er een Grund mere.

Gabrielle (siddende ved Bordet).

Til hvad?

Kalk (gaaende op og ned).

Til at bryde denne Omgang, der allerede er bleven mere intim, end jeg skjötter om og nogensinde tænkte paa.

Gabrielle.

Du vil pludseligt bryde med Aalöv? Det er ümuligt!

Kalk.

Bryde pludseligt – nej! Lade falde – lidt hurtigt! Hvorfor skulde det være ümuligt?

Gabrielle (fattende sig).

Hvad vil Folk sige?

Kalk.

Ingenting, eller hvad jeg vil have. De vil ialtfald finde sig med større Ro i Aalövs Afsked fra mit Hus end i hans Indtrædelse deri. Jeg er ogsaa smart kjed af hans evindelige Deklamationer.

Gabrielle.

Hvorfor bad Du ham egentlig?

Kalk.

Fordi jeg ansaae det for nyttigt. Og det har ogsaa gavnet mig – (med et Smil) om just ikke ham.

Gabrielle.

Og nu kaster Du ham bort?

Kalk.

Du bruger saadanne stærke Ord –

ganske mod din Vane. Tror Du, jeg vil gjöre mig skyldig i nogen For=synd mod Takt og god Tone?

Gabrielle.

Det falder mig ikke ind. Men fortæl mig engang, hvad var din Hensigt med Calöv, og hvad er dit Maal nu?

Kalk (sætter sig hos hende).

Min Hensigt var maaskee den: at styrke min Stilling ved at vise Folk, hvor langt min personlige Indflydelse strakte, og at jage en lille Skrak i mine egne Venner for de Planer, som de selv tillagde mig.

Gabrielle.

Hvilke Intriger Du bevæger Dig i!

Kalk.

Jeg intrigerer aldrig, jeg handler ganske aabenbart, gaar min Vej i fuldt Sollys.

Gabrielle.

Og hvad er saa dit Maal? Være Minister?

Kalk (nyggende med Hovedet).

Kan være!

Gabrielle.

Er det saa stort?

Kalk.

Stort eller smaat, det er relativt. Det er det Største, man hertillands kan opnaa. Desuden, der er Mere ved at være Minister, end mangen En vil være med!

Gabrielle.

Man har Magt!

Kalk.

Magt maaskee ikke saa sardeles, men Myndighed, Autoritet. Ens Ord, Ens Mine, Ens blotte Gaaen og Kommen faar en Betydning, der styrker En. Man staar i Samfundets Midtpunkt, og Meget drejer sig om En. Man føler sig rolig, sikker og stolt. Veed Du: i Thinget, naar Ministeren begjærer Ordet, gaar han forud for Alle. Saaledes er det bestandig. Det moer mig at holde alle Traadene i min Haand, at misundes, bukkes for og beundres.

Gabrielle.

Og hvad vil Du udrette som Minister?

Kalk.

Hvad behager? Udrette? Hvad mener Du?

Gabrielle.

Jeg mener, hvad er det for Reformer eller Forbedringer, Du ønsker at arbejde for?

Kalk (seer vist paa hende).

Jeg synes, Du bliver Aalövsk. Det er virkelig paa Tide, han kommer bort. Han tager nok ellers begge mine Damer fra mig.

Gabrielle (med stor Kulde).

Det har vist ingen Nöd.

Kalk.

Bliv ikke fornærmet, det var taktløst sagt. (Nærmer sig hende.)

Gabrielle (undviger ham).

Der staar Konferensraaden oppe ved Huset.

Kalk.

Lad os saa tage imod ham. Vær lidt elskværdig mod den Gamle! Vi har forsømt ham i den sidste Tid. (Gaar hurtigt ud tilvenstre. Gabrielle seer efter ham, farer sammen og følger efter.)

8de Scene.

Aalöv og Linstow (fra Höjre).

Linstow.

Du gaar nok altid, naar Troppmann nærmer sig.

Aalör.

Jeg kan ikke lide den Knagt. Jeg begriber ikke, hvor Dü kan vare saa venlig imod ham.

Linstow.

Den vise Österlander siger: det er vanskeligere at finde et ganske ærligt Menneske end en ganske lige Palme. Jeg har hver Dag den Ære ~~at træffe~~ i Forretninger at træffe en Mængde Tyveknægte. Det er desüden ikke den Tropmann, der myrdede alle Börnene ovre i Frankrig!

Aalör.

Dü er altfor vittig.

Linstow.

Og Dü er altfor gnaven — eller rettere:

altfor forelsket.

Aalöv.

Jeg forelsket?

Linstow.

Ja Herregud, hvad Ondt er deri?
Det er jo en yndig Pige!

Aalöv.

Hvem?

Linstow.

Nej, hör nu! Da Du vel ikke na=
rer en forbryderisk Kjærlighed til din
egen Söster, saa kan det da ikke godt
være Andre end Fröken Vanda.

Aalöv.

Vanda! Saa det har Du mærket!
Du frygter vel, jeg skal jage paa
dine Enemærker?

Linstow.

Aa, min gode Ven! Du veed meget bedre Besked. For min Skyld skal Du ikke paalægge dine Følelser nogen Tvang. Fri Du blot strax!

Aalöv.

Ja, Tak skal Du have, jeg vil dog nok vente lidt!

Linstow (peger mod Venstre).

Nu er hele Selskabet samlet. Hvor Frøen dog seer godt ud! Der er noget Militært ved Holdningen! Faderen var jo ogsaa Oberst.

Aalöv.

Har Du kjendt ham?

Linstow.

Seet ham et Par Gange. En pyntelig

gammel Herre, der holdt af at leve altfor godt paa sin Sultepension. Du kan tro, det ikke var for Fornøjelse, at Datteren tog ud som Guvernante. Men hun skiftede da ogsaa snarest muligt Stilling. Folk havde adskilligt ondt deraf.

Adalöv.

Men hun var forelsket i ham?

Linstav.

Hun? Han i hende! Der er jo altid En, der kysser, og En, der rækker Kinden til. Vil Du lægge Mærke til, at hun siger Kalk til ham, og han Gabrielle til hende: alle Ægteskaber inddeles i dem, hvor Konen kalder Manden ved Fornavn, og dem, hvor

hun kun bruger Efternavn. Og jeg mindes aldrig at have hört Kalks Fornavn i Frøens Mund.

9de Scene.

De Forrige. Kalk og Tropmann. (Senere) Stenersen og Gabrielle, Vanda og Nini. En Tjener.

(Linstow og Aalön trakte sig tilbage mod Baggrunden. Siden nærme de unge Piger sig til dem.)

Tropmann (meget ivrig).

Konferensraaden har det oppe fra Kontorerne. Der kan ingen Tvivl være om, at Demissionen er indgiven igaar Aftes. Imorgen vil hele Byen vide det. Jeg sætter det i Avisen „efter Forlydende".

Kalk (nervös, men rolig).

Det kommer jo heller ikke uformodet. Man har jo i lang Tid været forberedt paa, at Ministeren af Helbredshensyn önskede at trække sig tilbage. – Hvem mon der skal være hans Efterfölger?

Tropmann.

Det Samme var mit Spörgsmaal til Konferensraaden. Han svarede afvisende. Men jeg trængte paa. Jeg nævnede lige ud Deres Navn. Jeg omtalte, hvor fortrinligt De vilde gjöre Fyldest paa denne Plads, og hvor ubetinget den offentlige Mening vilde bifalde Deres Indtrædelse i Ministeriet.

Kalk.

Og Stenersen? Bemærkede han Noget

herlil?

Tropmann.

Først svarede han slet ikke, men mumlede blot efter sin Vane. Jeg lod ham ikke have Ro og holdt ham tæt til Ilden. Man svarer altid mig, naar jeg vil have Noget at vide. Endelig lod han falde disse Ord: „Kalk har vist andre Planer; han er saa mangfoldig." Ja, undskyld, Hr. Etatsraad, ipsissima verba, hans egne Ord!

Kalk (mellem Tænderne).

Fordømt!

Tropmann.

Jeg gav ikke fortabt. Jeg paaviste, hvor uholdbare slige Beskyldninger var.

Han blev bestandig mere gnaven og ordknap. Endelig – ja, jeg vil nödig vare indiskret – Hr. Etatsraad – maa jeg fortsatte?

Kalk (bleg).

Jeg kan höre Alt, som siges mig i en god Mening.

Tropmann.

Endelig sagde Konferensraaden reent üd: „Den, der omgaas en Aalöv, passer neppe til Minister".

(Kalk og Tropmann fortsatte Samtalen sagte, medens det övrige Selskab kommer op mod Forgrunden.)

Stenersen.

Svärmer virkelig ogsaa Etatsraadinden for denne Forfatter?

Jeg tilstaar ikke at kjende ham.
Jeg har læst det Gamle og Gode, jeg
føler ingen Lyst til det Nye og Daar-
lige.

Gabrielle.

Alt Nyt er vel ikke slet?

Stenersen.

For en gammel Mand som mig!
ikke for unge Mennesker — som Kalk.

Kalk (vendende sig).

Siden naar regnes jeg til de Unge?

Stenersen.

Du omgaas jo lutter Ungdom. Lige
søger Lige.

Kalk.

Jeg har indtil nu meent, at Du
hörte til min nærmeste Omgang.

Stenersen.

Jeg viger Pladsen for de opvoxende Slægter.

Nini.

Herregūd! Hvorfor er De saa vred paa os? De maa dog engang selv have varet ūng.

Stenersen.

Formodentlig.

Nini.

Svarmede De dengang for det Gamle?

Stenersen.

Jeg agtede Alderdommen, ūnge Frōken.

Aalōv.

Det gjōr man ogsaa nūtildags, naar den er agtværdig.

Stenersen (meget fornem).

Virkelig? Ja, jeg vil aldeles ikke indlade mig paa nogensomhelst Dispüt med Dem. Vi kan vist ikke finde det allerringeste fælles Udgangspünkt.

Aalör.

Aah! Almindelig Höflighed!

Stenersen.

Hr. ... Jeg maa paa det Bestemteste...

(Han kan ikke finde Ord og gaar meget ophidset over tilhöjre, hvor Tropmann höster ham.)

Kalk (trædende til; dæmpet, men saaledes, at Alle künne höre det) Hr. Aalör, De glemmer ganske de Hensyn, man skylder en ældre Mand.

Aalör.

Undskyld! Konferensraadens Tone var

neppe korrekt.

Kalk.

Nej, De maa undskylde, derover er jeg den bedste Dommer. I mit Hus maa min mangeaarige Ven, en Mand af de störste Fortjenester, ikke fornærmes eller blot stödes den ringeste Smule.

Vanda.

Men Fader dog!

Aalör.

Hr. Etatsraad!

(Linstow holder Aalör tilbage. Kalk er gaaet til Stenersen, hvis Haand han trykker.)

Trommann (sagte til Kalk).

Brillant! Deres Excellence!

Kalk.

Lad os gaa op til Huset! Vi skal

strax spise. Konferensraad! Vil Du
føre min Hustrü, og Hr. Tropmann,
vil De byde min Datter Armen!

Linstow (til Nini).

De vil vel nok tage Deres gamle
Vens Arm?

(De tre Par gaa ind tilvenstre. Kalk vil
følge efter.)

Aalöv (stanser ham).

Hr. Etatsraad! Et Ord!

Kalk.

Vi skal tilbords!

Aalöv.

Jeg beder Dem! - Jeg forstaar, at man
i et Øjebliks Opbidselse kan benytte
Udtryk, som man ikke er Herre over.
Skjöndt De för syntes mig ganske

iberettiget dertil, kan jeg ündskylde det, hvis De selv vil erkjende.....

Kalk.

Jeg var aldeles ikke opbidset för, og jeg har Intet at ~~ündskylde~~ gjøre Undskyldning for.

Aalör (koldt).

Ah! Jeg forstaar. Spillet er tilende.

Kalk.

Hr. Aalör! Maa jeg bede Dem.....

Aalör.

De kan være forsikret om, at jeg intet Øjeblik glemmer, at jeg er Gjæst i Deres Hüs, selv om jeg veed med mig selv, at jeg idag er det for sidste Gang.

Kalk.

De vil Skandale?

Adalöv.

Er det ikke snarere Dem, der vil det, og vilde jeg ikke takke bedst for den udviste Gæstfrihed ved at hugge Traaden over saa brat som muligt? Hvad der har fremkaldt det pludselige Omslag, aner jeg vel ikke, men Noget ~~gjemmer~~ skjuler sig bagved Deres forandrede Optræden.

Kalk.

Jeg skal kortelig sige Dem det. Jeg har indseet, at vi To hører ikke sammen. Hverken Deres Tale, Deres Meninger eller Deres Væsen passer i mit Hus, til min Familie, til mine Venner.

Aalöv.

Jeg er for gammel i Politik til at lade mig indbilde, at det alene er Grunden. Men det giver jeg Dem Ret i, at vor Omgang var umulig. Jeg har begaaet den Fejl at komme til Dem af Nysgjerrighed, af Trang til Afvexling, men de har bedt mig for Planers Skyld, som jeg nogenlunde fatter, skjöndt jeg ikke begriber, hvorledes Maalet alt kan være naaet. Ligemeget, det var unaturligt, at vi kom sammen, thi vi er saa forskjellige som Ild og Vand: jeg brænder og vil oplyse, De vil slukke og druknе — det er paa Tide, det faar Ende!

Kalk.

Spar Deres Uartigheder! De kan ikke fornærme mig. Jeg forstaar Dem og gjennemskuer Dem. De er kun fortrydelig over, at Deres usikkre Holdning i den sidste Maanedstid har svækket Deres politiske Stilling.

Aalör.

Og det vover De at sige til mig, De, som....

(Gabrielle kommer ind fra Venstre. Samtalen stanser.)

Kalk (til Gabrielle).

Hvad vil Du?

Gabrielle.

Hente mit Sommertörklæde! (Kun gaar over til Bordet tilhöjre.) Kommer De ikke

op? Vi skal strax spise.

Kalk.

Det er godt! (Hurtigt ud tilvenstre.)

Aalör.

Det er forbi!

Gabrielle.

Hvad betyder dette? Hvad er der hændt?

Aalör.

Jeg veed det ikke.

Kalk (udenfor).

Gabrielle!

Gabrielle.

Jeg tör ikke blive her; jeg vilde dog saa gjerne tale med Dem.

Aalör.

Jeg tager ind strax efter Bordet. Men kan jeg ikke möde Dem imorgen?

Gabrielle.

Maaskee kunde jeg.... jeg skal til Byen .... siden skal jeg sige Dem.....

Tjeneren (kommer fra Venstre).

Etatsraaden beder Fruen komme op. Der er en Herre, som ønsker at tale med Hr. Aalöv.

(Gabrielle ud tilvenstre. Tjeneren følger.)

10de Scene.

Aalöv. Banner (fra Venstre.) (Siden) Tjeneren.

Aalöv.

Banner! Du her? Hvad vil Du?

Banner (meget opstemt).

Naa, naa! Jeg tænkte nok, at Du var her, og jeg har en vigtig Efter= retning at bringe Dig. Den længe ven= tede Demission er indgiven – af Helbreds=

hensyn. Jeg veed det fra paalidelig Kilde.

Aalöv.

Aa, nu forstaar jeg!

Banner.

Jeg vilde have, at Du skulde vide det idag, hvor Du har Manden ganske for Dig selv. Smed nu, mens Jernet er varmt.

Aalöv.

Hvad skal det sige? Hvilken Mand? Forklar Dig!

Banner.

Men Kalk naturligvis. Han staar for Tur nu. Slaa nu en Klo i ham! Tilvejrs med os Alle! Lad os nu faa Resultatet af din Politik i den

sidste Maaned, og jeg skal tage min Hat af for Dig og raabe: Leve Aalör! – og Kalk med!

(Banner skakker sig paa Havebænken.)

Aalör (staaende ved Bordet tilhöjre).

Hvad gaar der af Dig? Jeg har ingen anden Politik drevet end den, der altid var min.

Banner.

Og alle disse Hensyn, alt det Maade-hold! Hvor var din gamle skarpe Tone henne, der kildrede os som Guillotinens Hug! Hör nu, hvorfor spille Komedie overfor mig? Jeg bebrejder Dig Intet. Men gjör nu Kröret, sving Dig til Magten, det er paa Tide, vi faar den – ogsaa for Sagens Skyld.

Aalöv.

Hold nu op med Fraserne!

Banner.

Netop. Tiden til Handling er kommen.

Aalöv.

Jeg siger Dig, der hverken er eller skal blive noget Forbund mellem Kalk og mig.

Banner (rejser sig).

Det er umuligt. Saa – ja, reent ud: saa dum kan Du ikke vare. Du veed, hvad denne Omgang har kostet Dig, hvor mistanksom man er imod Dig. Vil Du sætte Alt til uden at vinde Noget?

Aalöv.

Jeg vil Intet vinde.

Banner.

Man venter Noget af Dig, alle dine Venner venter — vil Du skuffe os? Selv om Du maa slaa lidt af, hvad gjör saa det? Kommer Du til Styret, kan Du hundredfold opveje det, som Sagen forelöbig har lidt.

Aalöv.

Naa, saa det er din Politik. Min er det ikke.

Tjeneren (kommer ind).

Man venter Hr. Aalöv ved Bordet.

(Ud tilvenstre.)

Banner.

Og hvad vilde Du da her? Er det for Tigebörnenes Skyld? Man fortæller, at Du gjör Kur til den smaa —

Aalör.

Nok nu! Et Ord saa godt som mange:
Med Kalk og mig er det forbi. Det
er sidste Gang, jeg er her i Huset.

Banner.

Et Bruud! Aah, saa har den Gamle
overlistet Dig! Nu bliver han Minister
— og din Saga er uede!

Aalör.

Farvel!

(Han gaar ud tilvenstre. Banner seer hoved-
rystende efter ham.)

Tæppet falder.

Tredie Akt.

Stue hos Kalk fra 1ste Akt. Alle Möbler ere overtrukne, Lysekronen behængt, Flyglet borte, Værelset bart.

1ste Scene.

Kalk, Gabrielle, Vanda og en Tjener (der bærer Pakker, kommer fra Baggrunden).

Kalk.

Her seer höjst uhyggeligt ud!

(Tjeneren lægger Pakkerne paa Bordet og gaar ud tilhöjre.)

Gabrielle.

Naturligvis.

Vanda.

Hvem skulde tro, at her var saa rart

om Vinteren.

Kalk.

Ja, det er ikke værdt at fordybe sig i de Reflexioner. Jeg maa gaa. Vi tager vel üd sammen? (Vil gaa.)

Vanda.

Fader!

Kalk.

Hvad er der?

Vanda.

Maa jeg gaa hen til Nini?

Kalk.

Nej, plag mig ikke. Jeg har vigtige Forretninger for idag. Jeg vil have Fred i mit Hüs. Dü har Intet at skaffe med den Jomfrü Nasvis.

Vanda.

Men, Fader! Hun har da Intet gjort, og jeg kom slet ikke til at tale med hende igaar.

Kalk.

Synes Du maaskee, at det var en net Maade at opføre sig paa, da hun lige efter Bordet tog bort?

Vanda.

Men det var dog hendes Broder, som....

Kalk.

Og hvordan var det, hun sad ved Bordet? Stum, og med en Mine, som hun vilde give sig til at grade. Saadanne Scener ved mit Bord, i mit Hus! Boer en ung Pige sig ad paa den Maade?

Vanda.

Men det var jo dog.....

Kalk.

Ja, vist var det hendes Broder, som opførte sig uopdragent og gjorde Skandale. Men det var aldeles ingen Grund for hende til at bare sig ligedan ad.

Vanda.

Jeg vilde saa gjerne tale med hende. Hun er jo dog min Veninde, Fader, og jeg holder saameget af hende. Jeg blander mig ikke i din og hendes Broders Strid, men jeg forstaar ikke, hvordan den kan angaa Nini og mig.

Kalk.

Det nytter ikke. Jeg har desuden særdeles vigtige Grunde, hvorfor denne Om-

gang absolut maa høre op. Spørg din Moder! Hun vil give mig Ret. Du kan paa ingen Maade gaa derop.

Vanda.

Mener Du virkelig ogsaa det, Gabrielle?

Gabrielle (som har sat sig i Sofaen). Du maa rette Dig efter, hvad din Fader siger, Vanda, selv om Du i Øjeblikket ikke forstaar hans Hensigt. Maaskee skifter han ogsaa Mening senere.

Kalk (ser forundret paa Gabrielle). Saa-aa? Ja, nok om det! Det bliver, som jeg har sagt! Farvel.

(Ud i Baggrunden.)

2den Scene.

Gabrielle. Vanda.

Vanda (siddende ved Bordet).

Jeg er saa bedrövet.

Gabrielle.

Det kan jeg godt forstaa.

Vanda.

Synes Du ikke, Fader er urimelig?

Gabrielle.

Jeg har aldrig seet din Fader saa irritabel. Jeg tror heller ikke, at han bærer sig ganske rigtigt ad.

Vanda.

Ja, naar Du siger det, saa er jeg vis derpaa. Men kan Du da ikke forklare mig, hvad det Hele betyder?

Gabrielle.

Hvilket?

Vanda.

Altsammen. Alt, hvad jeg har oplevet i den sidste Maaned. Ninis og Adlövs Komme, Faders Venlighed mod dem, den pludselige Scene igaar, Faders Vrede nu, og hvad der egentlig er ivejen.

Gabrielle.

Bryder Du Dig nu om at tænke meer derpaa? Det Fornuftigste er, at Du ganske slaar Dig disse Tanker af Hovedet. Det er dog vist Altsammen forbi.

Vanda.

Jamen jeg er ~~intet~~ ikke saadant et Barn, at jeg vil behandles paa den Maade, Fader vil. Skal jeg slet ikke omgaas Nini mere?

Gabrielle.

Neppe.

Vanda (staaende overfor Gabrielle).

Jeg vil ikke finde mig deri. Det er dog oprörende, at Fader paa den Maade laver og bryder Venskaber for mig. Nini og jeg var uadskillelige i Skoletiden og endnu lidt senere. Saa veed jeg ikke, hvordan det gik til. Hun hörte op at besöge os, jeg kom meget ud og i Selskaber, hvor hun aldrig var, Fader blev gift med Dig — i flere Aar mödtes vi ikke. Nu træffer jeg hende iggen, vi slutter os til hinanden som i gamle Dage, og vi havde det saa hyggeligt sammen, og saa — saa pludselig lukker Fader

Døren i Laas for mig og spærrer mig inde, som jeg var et lille uartigt Barn. Hvad skal det betyde? Jeg vil i alt fald vide Grunden. Vil Du sige mig den?

Gabrielle.

Jeg har ikke stor Lyst til at tale med Dig derom. Du begriber selv, at det ikke er meget passende, at vi To undersöger din Faders Handlinger og Beveggrunde.

Vanda.

Det synes jeg dog, vi har Ret til, naar han bruger os til sine Planer.

Gabrielle.

Hvor Du taler! Det er vel Nini, som lægger Dig saadanne Ord i Munden?

Vanda.

Du veed meget godt, at der er talt anderledes hos os i den sidste Tid end før. Men jeg beder Dig: forklar mig nu, hvad der gaar for sig.

(Sætter sig paa en Stol ved Sofaen.)

Gabrielle.

Behöves det virkelig? Du er saa klog nu. — Jeg vilde næsten tro, at din Fader har blandet Politik og sit Hjem sammen paa en lidt uheldig Maade. Han bad ikke Adalöv og hans Söster for deres egen Skyld.

Vanda.

Men hvad er der nu skeet? Hvorfor er Alt forandret nu?

Gabrielle.

Nu er de ydre Grunde hörte op, og saa höret ogsaa Venskabet op. Jeg saae tilfældigvis idag en Notits i en Avis om, at der er en Ministerpost ledig. Din Fader har maaskee meent, at det kunde gavne hans Bestræbelser, naar han og Aaloë forvandledes til Ulvenner. Igaar greb han saa Lejligheden, da den tilbød sig.

Vanda (rejser sig).

Det er meget slemt.

Gabrielle.

Hvilket er slemt?

Vanda.

Det kan ikke gaa an. Saadan skal Nini ikke behandles. Jeg taaler det ikke.

Gabrielle.

Du vil vel ikke nu gaa derhen?

Vanda.

Nej, ikke för jeg har talt med Fader. Nu skal Du have Tak. (Sætter sig i Sofaen hos Gabrielle og læner sin Kind op til hendes.) Jeg stoler paa Dig.

Gabrielle.

Du skal ikke tage Dig det saa nær.

Vanda:

Jeg har vist havt det altfor godt för. Jeg har ikke været taknemmelig nok derfor. Dagene gled saa fredeligt efter hinanden; altid havde vi det lyst og lykkeligt. Sommetider, naar jeg sad ene paa mit Værelse, kunde jeg föle mig saa uendelig glad —

jeg veed ikke ret hvorover. Men under-
tiden syntes jeg nok, at det var lidt
tomt. Saa drömte jeg om alt Muligt.
Nu i de sidste Uger har jeg været
allerlykkeligst. Der har været saadant
Liv i Huset, jeg har hört saameget
Nyt. — Tror Du ikke nok, det iggen
bliver godt?

Gabrielle.

Jo, var Du kun rolig! ~~Vi skal nok~~
~~pakke Dig i Bomuld iggen.~~

Vanda.

Det med Fader er værst.

Gabrielle.

Livet er saadan.

Vanda.

Jeg har altid seet op til Fader. Han

er saa fin og saa klog. Ingen er saa fornem som han. Jeg er saa ulykkelig over, at han ikke er ganske saadan, som jeg havde tænkt.

Gabrielle.

Naar man kommer saameget i Berø-ring med vor lille smaalige Verden herhjemme som din Fader, er det sikkert vanskeligt altid at bevare sin Ligevægt. Men tro Du kun Godt om ham! Han er ældre nu og ikke saa elastisk som før. Hans Sind er mere irritabelt, saa han let bliver nervös over Smaating. Det er det Hele.

Vanda.

Du trøster mig saa godt. Sig mig blot endnu én Ting, saa skal jeg

ikke plage Dig mere. Synes Du ikke godt om Aalöv?

Gabrielle (ligegyldig).

Jo, meget godt.

Vanda.

Tror Du ikke, at han er dygtig, og at han har Ret?

Gabrielle.

Det forstaar jeg mig ikke paa. — Et Ord, lille Vanda! Tænk ikke for meget paa ham! — Nini er din Veninde. Forvexl ikke Broder med Söster.

Vanda.

Det har ingen Fare, min strenge Lærermester! (Rejser sig.) Skal vi ikke gaa ud? Man bliver ganske trist her i Stuen.

Gabrielle.

Jeg vil blive her; jeg har Noget at ordne.

Vanda.

Her?

Gabrielle.

Ja, nogle Breve og Smaating. Gaa Du blot, og besörg dine Ærinder.

Vanda.

Skal jeg ikke vente paa Dig?

Gabrielle.

Nej, jeg har slet ingen Lyst til at gaa i Butikker.

Vanda.

Saa henter jeg Dig her. (Tager Pakkerne paa Bordet og gaar ud i Baggrunden.)

3die Scene.

Gabrielle (alene).

(Hun gaar hen mod Døren og lytter, om Vanda er gaaet. Vender tilbage, seer paa sit Uhr, gaar mod Bordet og kröller mekanisk noget Papir, der ligger. Gaar hen mod Vinduet og seer ud. Vender tilbage og vrider Hænderne. Udstöder imellem Tænderne:)

Min Gud! min Gud!

(Gaar atter op og ned ad Gulvet, seer atter paa Uhret, atter hen mod Vinduet og löber hurtigt ud af Døren i Baggrunden.)

4de Scene.

Gabrielle og Aalöv (fra Bagdören).

Gabrielle.

De har Ingen mödt?

Aalöv.

Nej, Ingen.

Gabrielle.

Baade min Mand og Vånda er her i Byen, og Tjeneren har været her i Lejligheden.

Aalöv.

Hvordan skal jeg takke Dem, fordi De vilde see mig.

(De satte sig i Sofaen.)

Gabrielle.

Hvad maa De tro om mig?

Aalöv.

De veed vel, hvad jeg tror om Dem.

Gabrielle.

Jeg ophörtes igaar over min Mand....
Det var raat, som han bar sig ad,

og saa syntes jeg dog, vi ikke burde skilles paa den Maade.

Aalöv.

Kan De see, jeg havde Ret! Vi var igaar ved Begyndelsen til Enden. Det er forbi.

Gabrielle.

Og saa pludselig er det skeet!

Aalöv.

En ledig Ministerportefeuille kan gjöre Undervœrker.

Gabrielle.

Ja, jeg har seet det i Bladene og forstaaet.

Aalöv.

Og dog er det dybest inde ikke den sande Grund! Nej, Deres Mand opnaaede

tildeels med mig, hvad han vilde, men jeg var ham bestandig til Gêne, til Plage.

Gabrielle.

Han har aldrig ladet sig mærke der= med för igaar.

Aalöv.

Nej, deri bestaar hans Kunst og hans Finhed. Men jeg var ham imod. Jeg gik jo omkring som Steengjæsten i hans Hus. Mærkede De det ikke? Hvert Ord, jeg sagde, stödte an, blot= tede, saarede. Jeg havde bestandig Fornemmelsen af at tale om Strikken i den Hangtes Hus. Saasnart jeg sag= de min Mening frit üd, taüg Alle stille – üden De. Og i Sandhed, jeg

vilde ikke beklage, at det var forbi, hvis jeg ikke skulde miste Dem med det Samme. De bød mig igaar Deres Venskab, De talte om at træffes hyp-pigt – og idag veed jeg neppe, om jeg nogensinde kan faa Dem at see mere.

Gabrielle.

Saaledes kan vi ialtfald ikke mødes iggen. Jeg turde ikke vove det. De veed ikke, hvilken Angst jeg sidder i. Hvert Øjeblik kan Nogen komme. Mit Hjerte banker, som om det skulde sprænges!

Aalör (halvt rejsende sig).

De fortryder allerede, De bad mig komme. De har at befale. Skal jeg gaa?

Gabrielle.

De har ingen Grund til denne Bitterhed. Er det underligt, om jeg er angst. Mit Liv staar paa Spil, naar jeg mödes her med Dem.

Aalöv.

Nej, tilgiv mig! Men jeg lider ved at see Dem saaledes: skjælvende og frygtsom, De, som altid burde vare beherskет og stolt. De maa ikke vare urolig!

Gabrielle (rejsende sig).

Hvorfor bad De mig möde Dem? Der kan aldrig blive Glæde i vore Möder, netop fordi Angsten aldrig vil forlade mig.

Alalöv.

Nej, her vilde jeg ikke mödes med Dem, ikke i Deres Mands Hus — ikke i den Stue, som han for et Øjeblik siden har forladt.

Gabrielle.

Der seer De selv. Lad os da skilles.

(Sætter sig ved Bordet.)

Alalöv (rejsende sig).

Hvad Liv vil De føre fra nu af? Sidde der i Selskabslivet som den fornemme Dame, stiv og kold, uden at höre et eneste Ord, der gaar til Deres Sjæl, i löjet Flygge, i forpestet Luft. Aldrig faar De Lov at være Dem selv blot et eneste Øjeblik. Her vil De aldes, Intet vil De opleve, igaar

og imorgen vil blive eens, men hver Dag vil Mürene nærre og höjne sig stærkere om Dem, den levende Begravne. Gabrielle! Udenfor dette Hus venter Deres Ungdom Dem!

Gabrielle.

Hvad nytter det at foregjögle mig dette og gjöre mig fortvivlet og ulykkelig? Saadan skulde mit Liv nu ikke være! Jeg har altid levet for mig selv, altid alene, uden at tale med Nogen. I mit Hjem var der trist og fattigt; og Dagene gik eensformigt. Da Fader blev ældre, maatte jeg tjene mit Bröd – ~~ikke sandt, De kan forstaa, hvad det vilde sige for mig at staa mellem Fremmede som~~

~~den Ringere, som Tjente~~? Jeg tror, jeg frös om Hjertet dengang. Jeg gik om som i Søvne. Saa kom jeg her i Huset. Jeg blev vant til dets dæmpede Ro, til alt det Velvære og den Luxus, der laa omkring mig — jeg vidste ikke, hvordan jeg skulde undvare dette, jeg følte mig som hjemme, og saa....

Adalov.

Holdt De af ham?

Gabrielle.

Han tiltalte mig ved sit Væsen; han omgav mig med den Elskværdighed og Finhed, han besidder. Han vidste at lægge min Plads tilrette baade for mig selv og Andre med

en uimodstaaelig Sikkerhed. Desuden holdt jeg meget af Vanda, og jeg vidste af Erfaring, hvor ulykkeligt et Hjem uden Moder kan vare. Saa skete det. Jeg har aldrig fortrudt det, jeg har havt det godt. – Og nu kommer De, og det er, som om Huset styrtede sammen over mig.

Adalov.

De har ikke kjendt Dem selv, De har ikke levet før.

Gabrielle.

Men jeg føler mig ulykkelig nu, og jeg ønsker den Ro tilbage, jeg besad. Alt det, jeg har kæmpet for, vil jeg ikke miste. Det er allerbedst for mig, at vi maa skilles. Og De vil snart

glemme vort korte Samliv.

Aalör.

Tror De?

Gabrielle.

Jo, De vil. Man finder sig altid i det Umuligaaelige. Hvad nytter det at hilde sig i Fantasterier.

Aalör.

Men hvis nu disse Fantasier kunde blive Virkelighed?

Gabrielle.

De veed jo, at det er umuligt.

(Sætter sig i Sofaen.)

Aalör.

Umuligt? Det er det ikke. Men sikkert er det, at De maatte satte Livet ind for at vinde Livet.... Jeg veed

ikke, om Deres Mod slaar til — om De tör sprænge de mangetvundne Baand, der snoer sig om Dem? — Hvis De skiltes fra Deres Mand?

(Sætter sig hos hende.)

Gabrielle.

Det mener De ikke!

Aalöv.

Jeg seer ingen Udvej uden dette. Hvis De nu tror, at De betaler det Liv, De förer, for dyrt, saa riv Dem lös! Har De ikke Lyst til at aande frit engang, vil De ikke være Dem selv? Bryd ud af Fængslet! Jeg skal være Dem en tro Ven, og hvis De vil rejse herfra, ledsage Dem, hvor De vil.

Gabrielle.

Vil De rejse bort?

Aalöv.

Ak, jeg har kun altfor stor Lyst dertil. Denne sidste Maaned har været mig længere end nogen anden Tid. Jeg er kommet i en falsk Stilling. Jeg stod langt fastere før, da jeg gik lige paa, end nu, da Venner fuldt saa vel som Modstandere tror om mig, at jeg har biet efter Medbør. — ~~Jeg veed neppe i dette Øjeblik, om mit eget Parti eller mine Modstandere er mig meest imod.~~ † Fladt er her herhjemme og smaat. Bestandig maa man begynde forfra, bestandig gjøre det grove Arbejde. Den, der vil bane

Vej for det Nye, skal selv hugge alle Steenskjærver til. Hvorledes skal man forklare de Slöve, at de har Uret i at være utilfredse? Hvor kan man lære Menneskene at higе efter en anden Lykke end den, de besid-der, naar de ikke forstaar, at den anden er rigere og stoltere? — Der er kommen mörke Timer over mig, hvor jeg lader Hænderne synke i Skjö-det og ikke veed, hvor jeg skal tage fat. Men i de mörke Timer længes man efter noget Lyst, under det gro-ve Arbejde higer man mod noget Fint, — saa traf jeg Dem, og jeg haa-bede af vort Möde at öse nyt Mod. De forstod mig saa ganske, og det

syntes mig, at saaledes maatte den Kvinde være, som jeg skulde elske, og at vi To kunde blive lykkelige sammen.

Gabrielle.

Maaskee, hvis vi havde truffet hinanden for Aar tilbage.

Aalöv.

Men hvis vi rejste bort! Verden er stor, og der er Kroge nok, hvor man kan gjemme sig. Hvis vi lagde Havet mellem Danmark og os! Derovre vilde De være min, og Ingen turde berøve mig et Gran af Deres Skjönhed og Sjæl.

Gabrielle.

De forvirrer mig!

Alalöv.

Vil De min Hjælp? Vil De bort herfra?

Gabrielle.

Nej, nej, det er umuligt, og De tager fejl af mig. Jeg er ikke saadan, som De tror, – ingen Romanheltinde.

Alalöv.

Det tror jeg heller ikke.

Gabrielle.

Jeg vil ikke herfra, ikke fra Danmark, ikke fra de Former, jeg er vant til at leve under. Jeg vilde ikke faa en eneste lykkelig Time mere. Fra Morgen til Aften vilde jeg bebrejde mig min Letsindighed og Uformuft. – En saadan Ulykke har heller ikke han

fortjent af mig. Og Vanda – jeg har Pligter ogsaa mod hende. Og hun stoler fast paa mig. Og Folk! Skulde jeg give Nogen Lov til at ringeagte mig, – til at haane mig? – Nej, det vil jeg ikke. Aldrig, aldrig!

Aalöv.

Jeg vil ikke overtale Dem. De maa handle og vælge frit.

Gabrielle.

Siig mig, Aalöv, hvis jeg reiste bort – hvis vi To fulgtes ad, vilde vi faa et Hjem, vilde det være bygget paa fast Grund? Jeg veed det saa sikkert, det vilde blive til Fortvivlelse for os Begge. Jeg vil ikke skjule mig, kan ikke stjæle mig til en Lykke, som

Verden ikke tör kjende.

Aalöv.

Jeg skal intet Ord sige mere.... De har sikkert Ret.... Jeg er magteslös overfor Dem, maaskee jeg neppe har forstaaet Dem.... Jeg skal ikke forstyrre Dem mere, jeg vilde kun sige Dem idag, at hvis De vilde rette noget Krav til mig, vilde jeg være lykkelig ved at stille al min Kraft til Deres Raadighed.

Gabrielle.

De er ikke vred paa mig? (Kun lytter i Angst.) Min Gud! Jeg hörer Dören gaa! (Rejser sig og gaar mod Baggrunden.) Der kommer Nogen – ~~skynd Dem gaa gaa bort~~. (~~Nej~~, vent! (De lytte Begge.)

Aalöv (som ogsaa har rejst sig).

Der er Ingen. Det er Indbildning!

Gabrielle.

Jeg hører Flere mere. De maa dog gaa. Hvert Øjeblik kan Nogen overraske os her. Vi har allerede talt for længe.

Aalöv.

Jeg skal gaa.

Gabrielle.

Og rejser De virkelig bort?

Aalöv.

Det tror jeg sikkert. Jeg trænger til frisk Luft, til at være langt borte og glemme.

Gabrielle.

Naar kommer De tilbage?

Aalöv.

Det veed jeg ikke. Der er saa ünder-
ligt vejmörkt omkring mig. Naar jeg
atter seer Vejen klar for mig, vender
jeg hjem. (Her aabner Vanda Stuedören
üden at sees af de Andre, som staa i Bag-
grunden.) Dem vil jeg ofte tænke paa.

Gabrielle.

De vil opleve Meget. Men jeg vil sidde
alene og tauś, i Silke og i Armod.

Aalöv.

Det er Deres egen Villie.

Gabrielle.

Jeg tör ikke Andet — De maa gaa.

Aalöv.

Farvel, og Tak for gode Timer.

Gabrielle.

Farvel! Jeg önsker Dem större Lykke, end der venter mig.

(Hun rakker ham sin Haand, som han kysser.)

Aalöv.

Farvel, Gabrielle! (Gaar ud af Døren i Baggrunden, hvortil Gabrielle har fulgt ham.)

4de Scene.

Gabrielle. Vanda.

(Idet Gabrielle vender sig, seer hun Vanda stemme i Forgrunden: Hun er bleg med stive Øjne.)

Gabrielle.

Du her?

Vanda.

Ja!

Gabrielle.

Dū saae?

Vanda.

Ja! (Hun lader sig falde paa en Stol, og skjuler Ansigtet i Hænderne.)

Gabrielle.

Min Gud! Dū er overspændt! Hvad skal det betyde?

Vanda (hulkende).

Ogsaa Dū! ogsaa Dū! Hvem skal jeg nū stole paa?

Gabrielle.

Dū tager fejl. Lad mig forklare Dig...

Vanda.

Dū skal ikke forsöge at indbilde mig Noget. Jeg lader mig ikke narre. Jeg hörte Eders sidste Ord. Jeg forstaar

Alting godt.

Gabrielle.

Ingenting forstaar Dü.

Vanda.

Jo, jeg er ikke saa üvidende, som Dü tror. Dü og Adolv... Jeg... Jeg er ülykkelige, J vil give Afkald paa hinanden — jeg har mange Gange læst om Sligt. — Men Fader, Fader! Hvad vil han sige til det?

Gabrielle.

Din Fader? Dü vil da vel ikke fortælle ham, hvad Dü mener at have seet?

Vanda trejser sig.

Dü maa da selv sige ham, naar Dü ikke mere holder af ham...

Gabrielle.

Dü er jo rasende. Hvad skal disse vil=
de Ord til? Jeg har Intet at bebrejde
mig – maaskee en Ubesindighed. Jeg
siger Dig, Dü misforstaar.

Vanda.

Spar dine Ord! Dü holder af Aalör,
og han af Dig. Jeg forstaar det godt.

Gabrielle.

Nej, nej! Saadan er det ikke. Vi sat=
te Priis paa hinanden, og da han
ikke mere skal komme hjem til os,
saa traf jeg ham her for sidste Gang.

Vanda.

Det er ikke sandt. Jeg er intet Barn,
som man kan bilde Sligt ind, og
jeg synes, Dü bürde vare for stolt til

at forsöge derpaa. Fader skal ikke be=
drages saadan. Jeg vil tale med ham.

Gabrielle.

Vanda! Hvad tænker Du paa?

Vanda.

Du vil takke mig bagefter. Jeg kan
godt begribe, at Du selv er angst for
at sige ham det, at Du i Øjeblikket
gyser derfor.... Stakkels Fader! Naar
jeg tænker paa ham!.... Hvor han
vil blive ulykkelig! hvor han vil
græmme sig!... men han maa vide
det. Og jeg er ikke bange for at tale,
skal Du see.

Gabrielle.

Du er afsindig, Du veed ikke, hvad
Du siger.... Min Dødsfiende, det Men=

neske, der hadede mig meest og vilde mig vørst, kunde ikke handle anderledes, end Du har isinde.

Vanda.

Det mener Du ikke. Du er blot angst nu. Du vil jo blive lykkelig. Du kan jo faa den, Du elsker, og han er vist ogsaa din Kjærlighed værd! Nu forstaar jeg dit Raad: „Tænk ikke formeget paa ham!" – Du tænkte for mig.

Gabrielle.

Jeg anede nok för, hvad jeg nu er vis paa. Ogsaa den Ulykke skulde hænde! Du elsker ham, Vanda!

Vanda.

Hvor tör Du sige det?

Gabrielle.

Du elsker ham. Du er skinsyg paa mig. Derfor taler Du saadan — Aah! Hvorfor skulde alt dette skee, vi To staa saadan overfor hinanden! — men vi maa klare dette. — Tænk over, Vanda, hvilke Bevæggrunde, der driver Dig til at styrte mig i Fordærv. Læs i din egen Sjæl — Jeg har Ret; jeg har gjort Dig Fortræd — men had mig ikke derfor — og gjør Dig ikke selv trodsig og ond.

Vanda.

Du vil skræmme mig eller vække min Medlidenhed, men det skal ikke lykkes Dig. Jeg misunder Dig ikke din Elsker.

Gabrielle (tvingende sig).

Lad os tale os tilrette, og ikke hidse os unödigt op. Vil Du höre mig et Øjeblik i Ro, eller vil Du i blindt Raseri bringe Ulykke og Skam over os Alle?

Vanda.

Er det fra mig, Skammen kommer?

Gabrielle.

Ja, fra Dig, hvis Du ikke vil være rolig og höre paa mig. Sæt Dig her. (Hun drager Vanda ned i Sofaen.) Tænk et Minut paa, at jeg holder af Dig og hellere vilde være död end at opleve dette.... Hvad vil Du opnaa ved at fortælle det til din Fader?

Vanda.

At han faar Sandheden at vide.

Gabrielle.

For lidt siden paastod Du, at det var for min Skyld, Du vilde gjøre det. — Og tror Du, den Sandhed vil gavne din Fader?

Vanda.

Det gjør vel Sandheden altid. Vi hörte jo Begge igaar, hvor sünd den var: den eneste Vej til Frelse.

Gabrielle.

Ja, men hvad er Sandheden her? Kjender Du den fuldtud? Tænk Dig om! Vil Du fortælle ham, at Aalöv og jeg elsker hinanden — nu, det er ikke sandt! Ved Du, at Alt, hvad

der var imellem os, var et dæmrende Venskab, en pludselig opflammende Forstaaelse. Jeg er ung, Vanda, og jeg kunde ikke værge mig mod at føle Sympathi med den Ungdom, han bragte til os. Huset er lidt for gammelt for os Begge, Vanda.... men det var Alt, og vort Forhold er allerede nu to Fremmedes. Kan Du ogsaa fortælle din Fader det, og vil han tro Dig, naar Du først har begyndt din Anklage?

Vanda (rejser sig).

Jeg vil Ingen anklage, Ingen dömme. Jeg vilde blot sige, hvad der er sandt. Det maa jo være rigtigt. Det tör Du ikke nægte.

Gabrielle (følger efter).

Og hvad er sandt her? Det, at jeg for enhver Priis vilde bevare dette Hjems Ro og Stilhed, at jeg ingen Ufred vilde have, ingen Ulykke. Behöver den Sandhed at fortælles? Og det er den eneste, det kommer an paa her.... Jeg vil have fuld Fortrolighed til Dig. — Ved Du, hvad Adalöv foreslog mig? At vi Begge skulde rejse bort her fra Landet. (Vanda farer sammen.) Jeg vilde det ikke, hverken paadrage Eder eller mig den uhyre Skam... jeg holdt heller ikke saadan af ham.... Og Vanda, jeg siger Dig den fulde Sandhed. Jeg følte mig som din Moder og vidste, at jeg havde Pligter imod Dig.

Vanda (sætter sig ved Bordet).

Min Moder, det er Du jo ikke. Det er den dybeste Ulykke. Jeg har aldrig forstaaet det som nu. Ellers var denne Dag ikke kommet, og jeg aldrig blevet saa fortvivlet.

Gabrielle (lige overfor hende).

Hör mig! Jeg har netop sat mit Liv ind paa, at denne Dag ikke skulde efterlade Følger. Nu vil Du forstyrre mit Værk. Mærk Dig det, og tro mig paa mit Ord: Sandheden er den, at nu er her Fred i din Faders Hus. Vil Du ved at fortælle den Sandhed bringe Ufred igjen?

Vanda.

Du er altsaa Fredsbringersken?

Gabrielle.

Ja, efter Kampen. Tror Du, Livet gaar hen uden Strid, uden Kampe. Du vil hurtigt erfare, hvor let Alt staar for Fald, hvordan man bestandig træder paa gyngende Grund, ja, paa Hængedynd, uden at vide det. Det gjælder for dem, der holder af hinanden, at staa hinanden bi, række hinanden Haanden, naar Foden glider, og vi Kvinder bör allermeest gjöre det.... men Du – Du vil trække mig ned i Dyndet, og din Fader med. Og til hvad Nytte? Hvad vil Du opnaa derved?

Vanda (rejser sig; udbrydende).

Men det er jo min Fader! Hvor kan jeg handle anderledes? Skal jeg lade

ham gaa omkring iblinde, lade ham tro paa, at Du elsker ham, naar dine Tanker er hos en Anden — (Gabrielle vil afbryde.) naar Du kun af Navn er hans Hustru? Jeg turde ikke mere see ham i Øjnene. Det bliver jo kun en Skinfred, en Skinlykke. Saa er det jo meget bedre, at Alt bliver klart. Og hvis det er sandt, som Du siger, hvis det Hele Intet betyder, — jeg kan ikke fatte det, — saa vil Fader jo forstaa det. Hvad har Du saa at frygte?

Gabrielle (koldt).

Gjør, som Du vil — vi har talt nok! Men stol paa, at Du foraarsager din Fader den bitreste Sorg, han har

fölt.

Vanda (haardt).

Det faar saa være! men jeg vil ikke være taus Medvider i min Stedmoders Kjærlighedshistorier.

Gabrielle.

Vanda! Er det Dig, der taler saaledes til mig, der söger de bitreste Ord til at haane mig? ~~Har jeg ikke taget være paa din Sjæl indtil nu~~? Har jeg fortjent, at Du kranker mig saaledes?

Vanda (kaster sig hulkende om hendes Hals). Tilgiv mig! jeg er ulykkelig! Tilgiv mig! hjælp mig!

Gabrielle.

Vær blot rolig! — Der kommer din Fader! Lad ham ikke see, Du har grædt.

5te Scene.

De Forrige. Kalk (fra Højre). (Siden) Tjeneren.

Kalk.

Naa, er I ikke gaaede endnu? Saa kan vi tage ud sammen. — Hvad er her paafærde? Jeg synes, I seer saa forvirrede ud. (Til Vanda.) Har Du gradt?

Gabrielle.

Er Du ikke selv i daarligt Humör?

Kalk.

Har jeg Grund til Andet? Lutter Ærgrelser og Fortrædeligheder den hele Dag. Ingen har jeg kunnet træffe, bestandig for silde, det var som forhexet — en reen Tycho Brahes Dag! Det kommer der af, at vi har Ulykkes-

fugle i Huset. Tag nu Eders Tøj paa, og lad os komme afsted! Jeg glæder mig til at komme ud paa Landet og sidde i Fred i Eftermiddag, – skjøndt jeg maaskee burde blive herinde for alle Tilfældes Skyld.

Tjeneren (fra Baggrunden).

Et Brev til Frökenen!

(Vanda aabner og læser Brevet.)

Kalk (til Gabrielle).

Har Du Ingen mødt, da Du var ude?

Gabrielle.

Nej.

Kalk (til Vanda).

Hvem er det Brev fra?

Vanda.

Fra Nini.

Kalk.

Lad mig see det.

Vanda.

Men Fader dog, det er jo til mig!

Kalk (siddende i Sofaen).

Vist saa! En ung Pige skal ingen Hemmeligheder have for sin Fader. Giv mig Brevet. Jeg vil nok vide, hvad der kommer fra Aalövs for Tiden. (Han læser halvhöjt.) ..... „ventet Dig..... haabet.... længtes efter at höre, om Du billigede"... Hum! — „min Broder.... daarligt Humör..." Hvad er det? — „Jeg vil betro Dig, men Dig alene, at han tænker paa at rejse bort for lang Tid." — Seer man det. Det var jo Nyt. (Til Vanda.) Og hvad angaar

det saa Dig, at Aalöv rejser? Hvorfor skal det betroes Dig? See mig til den lille Fröken Nini! Skülde hun ikke have Lyst til at spille Kirsten Gifte=kniv! Skülde det være hendes Politik? Maaskee Broderens med! — Aalöv rejse — Skülde det være sandt? — Det künde maaskee brüges — det vilde gjöre Virkning — jeg künde ünderrette Krop=mann derom.

Vanda.

Men Fader dog, det er jo betroet til mig!

Kalk.

Jü satter dog vel din Faders Interesser over Fremmedes?

Gabrielle (siddende ved Sybordet).

Det er ikke Spörgsmaalet. Jü kan ikke

gjöre det for Vandas Skyld.

Kalk.

Hvor I er enige! Deraf lod jeg mig dog neppe afholde. Men er det ogsaa sandt? Det synes mig ütroligt.... Mon det ikke er en Snare? Mon det ikke skülde vare den sentimentale Madding, paa hvilken Güldfisken skal fanges? Et gammelt Komediefif!

Gabrielle.

Hvor Dü taler!

Kalk.

Mig narrer man ikke. (Til Vanda.) Hvorom Alting er, Et er afgjort: hos Fröken Nini har Dü ikke Lov at sætte din Fod.

Vanda (staaende ved Bordet).

Fader! Du maa ikke behandle mig som et Barn. Det kan jeg ikke finde mig i. Jeg er det ikke. Og Du gjör mig kun trodsig ved saaledes at kommandere over mig.

Kalk.

Veed Du, at Rygterne löber Byen omkring og have travlt med os? Alle Mennesker kjender Bruddet mellem Aalör og mig. Det Värste er, at man sætter dit Navn i Forbindelse dermed. Allerede igaar hörte jeg af Frøkmann, at Folk ymtede om, at Du og Aalör havde kjendt hinanden, för han kom til os.....

Vanda (heftigt).

Fader! Det siger Du til mig! Ak, jeg kunde....

Gabrielle (gribende hende om Haanden). Vanda! (Pause. Til Kalk.) Du veed jo bedst, at der er ikke ét Ord sandt deraf.

Kalk.

Og nu fortaller man, om et Frieri, om den grusomme Fader, der adskiller de Elskende – maaskee er det Frøken Nini, der kolporterer disse Historier rundt.

Vanda.

Det er skammeligt af Dig at tale saadan. Nini er en god Pige, hun taler ikke Usandhed.

Kalk.

Eller det er Aalöv selv. (Til Gabrielle.)
Hvad tror Du?

Gabrielle.

Jeg tror, at dit slette Humör gjör Dig utilladeligt uretfardig idag.

Kalk.

Saa—aa! Det er dog vist, Gabrielle, at jeg alene styrer og raader i denne Sag. Jeg tager Uretfardigheden paa mig. Som sagt: med Aalövs, med Söstern saa godt som Broderen, er al Omgang forbudt og forbi. Mærk Dig det, Vanda! Jeg vil have Fred i mit Hus! — Klad Jer saa paa, og lad os komme afsted!

(Ud af Dören i Baggrunden. Vanda staar som

forstenet.)

Gabrielle (rejser sig).

Vanda! Barn! Tag Dig sammen!

Vanda.

Er det Fader, som taler saadan!
Min Gud! Hvor skal jeg hen?

Gabrielle.

~~Jeg takker Dig, fordi...~~ Hvad er der?

Vanda (stödende Ordene frem).

Aah, jeg bliver saa svimmel!

Gabrielle.

Du er syg.

Vanda.

Lad mig blot komme ud i Luften.
Aah, mit Hoved! (Hun udstöder et svagt Skrig og falder besvimet om i Sofaen. Gabrielle knæler foran hende.)

Fjerde Akt.

Havestue paa Landet hos Kalk. I Bag=grunden Dør ud til Veranda. Tilvenstre Dør, der fører ind til Kalks Værelse, tilhøjre Dør til Vandas Værelse. Elegante Möbler og mange Blomster. Flygel i Mellemgrunden. Tilvenstre et lille Bord med Stole, tilhøjre et Skakbord.

1ste Scene.

Gabrielle (siddende ved Bordet tilvenstre). Van=da (kommer fra Døren til Höjre). (Siden) Tjeneren.

Vanda.

Godmorgen.

Gabrielle.

Godmorgen! Hvordan har Du det?

Føler Dü Dig bedre?

Vanda.

Tak! Jeg føler mig kun lidt mat.
Jeg sov ikke meget inat.

Gabrielle.

Det kan jeg begribe.

Vanda.

Dü vist heller ikke?

Gabrielle.

Nej, dertil havde jeg for mange Tanker.

Vanda.

Ogsaa jeg har tænkt meget inat... men alle mine Tanker drejede sig om een Genstand, en Plan, et Ønske, og nü vilde jeg gjerne spörge Dig, hvad Dü synes derom.

(Sætter sig hos Gabrielle.)

Gabrielle.

Hvad er det, Kjære?

Vanda.

Jeg vilde gjerne rejse nogen Tid bort, til en Pension i Sveits eller Frankrig, eller hvor J syntes .... rejse strax og vare Vinteren borte.

Gabrielle.

Saa det vil Du .... Du vil bort fra dit Hjem .... Jeg vil komme til at savne Dig meget – netop nu, hvor vi maaskee kunde have talt bedre sammen .... men naar Du vil ....

Vanda.

Jeg tror, jeg vil have Nytte deraf, og jeg er ogsaa lidt bange for at blive her .... Vil Du skaffe Faders Tilladelse?

Gabrielle.

Det tanker jeg, at jeg kan ..... han vil vist ikke modsætte sig dit Ønske. — Jeg forstaar jo saa fuldkommen vel, hvorfor Du vil bort; men jeg vil dog sige Dig det, at med din Fader vil jeg tale idag og forklare ham alt det, jeg vilde fortie igaar.

Vanda.

Vil Du virkelig?

Gabrielle.

Ja, jeg tror, at Du havde Ret igaar. Vi Tre vilde ikke kunne leve sammen med noget Hemmeligt imellem Dig og mig, der tyngede os ned. ~~Det synes mig vel en kort Stund som at tie her gjorde ringest Skade .....~~

~~men jeg er bleven saa træt af al denne Taushed).~~ Hvor bittert det end kan være at tale, der er dog Forlösning deri. ~~Naar vi igjen skal leve sammen, Vanda, maa ogsaa vi To lære at veksle Tanker inderligere end før, slutte os tættere til hinanden, undersöge sammen alt det, som vi før lod som ikke existerede for os.~~ Jeg følte mig igaar som villieløs og bedövet. Bagefter syntes jeg, at vi Begge havde baaret os meget ufornuftigt ad, som fortumlede Börn.... Idag vil jeg tale ganske rolig med din Fader, forklare ham, hvad der er skeet, og lade ham prøve og dömme. (Med et tungsindigt Smil) Det er meget bedre, end at Du skulde

anklage mig.

Vanda.

Du maa ikke være vred paa mig. Jeg bar mig virkelig ad som et Barn. Saadan som jeg skreg op! Jeg skammer mig. Men seer Du, jeg kunde strax hverken sanse eller samle. Jeg havde aldrig troet, at Saadant kunde hænde — ialtfald ikke hos os — og jeg stolede saa vist paa, at Du og Fader, at F— at der aldrig kunde komme Noget ivejen....

Gabrielle.

Og er nu hele Tilliden borte?

Vanda.

Nu forekommer Alting mig forandret. Jeg har intet godt forstaaet, hvad Du

igaar sagde til mig. Men jeg troede ikke, det gjaldt for os — ikke saadan... ja, jeg kan ikke forklare mig.... Men jeg er saa lykkelig over, at Du vil tale med Fader.... Og Du er ikke længer vred paa mig?

Gabrielle.

Hvor kan Du tro? Men Du har Ret, Du skal rejse bort nogen Tid og helst i disse Dage. Der vil komme slemme Tider, som Du bør undgaa.

Vanda.

Mener Du virkelig? Vil Du ikke, at jeg skal blive hos Dig?

Gabrielle.

Nej, nej! — Du føler Dig heelt rask?

Vanda.

Jeg var jo ikke syg igaar. Det var kun Sindsbevægelse og den tunge Luft i Stuen, der bedøvede mig.

(De rejse sig.)

Gabrielle.

Saa tag til Byen strax, inden Frokost, og gjør Dig istand til Rejsen. Saa taler jeg med Din Fader imedens. Og saa, Vanda.... saa synes jeg, at Du skal gaa op til Nini, besøge hende og sige hende Farvel, inden Du rejser.

Vanda.

Tror Du virkelig, at det er rigtigt?

Gabrielle.

Ja, jeg gjør. Jeg skal ogsaa ordne det

med din Fader. Vi kan ikke forsvare, hvordan vi har behandlet Nini; hun er dog uden al Skyld. Saa nær som I har sluttet Jer til hinanden, er dette Bryd altfor hæsligt, og din Tausched altfor hensynsløs. Gaa op til hende, sig hende de venlige Ord, Du har i dit Hjerte ... din Rejse gjør al videre Forklaring overflødig.

Vanda.

Jeg synes nok, Du har Ret – men dog ... (sagte) hvis jeg møder ham ...

Gabrielle.

Det er jo meget tvivlsomt, og hvis det skulde være Tilfældet, saa veksler I nogle ligegyldige Ord, ikke sandt? Den Ulykke er ikke stor, og den vil

vi ikke lade os skræmme af. Hils
ogsaa Nini fra mig, min egen Ven!

Vanda (efter at have betænkt
sig lidt). Vel! jeg vil gaa, saa maa
det komme, som det vil!

Gabrielle (holdende hende ved
Haanden og dragende hende tæt ind til sig).
Endnu Et, Vanda! Stol trygt paa,
at jeg kun tænker paa ham som
paa en Ven og aldrig har tænkt an-
derledes. — Gaa nu og (sagte) tilgiv mig,
hvad Fortræd jeg har voldt Dig.

Vanda (kysser hende).
Farvel, Moder!

(Idet Vanda gaar mod Højre, kommer Tjeneren
fra Baggrunden).

Gabrielle (til Tjeneren).

Er der Nogen?

Tjeneren.

Hr. Tropmann önskede at tale med Etatsraaden.

Gabrielle.

Herren er paa sit Værelse.

(Gabrielle og Vånda gaa ud af Døren tilhöjre. Tjeneren ind tilvenstre.)

2den Scene.

Kalk (fra Venstre). Tropmann (fra Havedören).

Kalk.

Goddag, bedste Herre. Hvad skylder jeg Æren af Deres Besög saa tidligt?

Tropmann.

Hr. Etatsraad, De overraskes naturligvis ved at see mig her paa denne Tid.

De begriber, at kun vigtige Efterretninger har bestemt mig til at söge Dem her paa Landet. Jeg ansaae det for min Skyldighed ~~selv~~ at bringe Dem denne Meddelelse, for at De ikke skulde komme til Byen uforberedt, uden at vide Besked.

Kalk.

Jeg er lutter Øre. Behag at tage Plads.

(Tropmann sætter sig ved Bordet tilhöjre. Kalk ved Skakbordet, hvor han under det Følgende leger med Brikkerne.)

Tropmann.

Det gjör mig unegelig ondt baade for Deres Skyld og for Partiets Skyld, ja, for hele Landets Skyld – men det maatte saa være.

Kalk.

De behöver ikke at forberede mig.

Tropmann.

Det er en Hjobspost, jeg har at bringe.

Kalk.

Altsaa —?

Tropmann.

Altsaa — kort og godt — nej, kort og daarligt: den ledige Portefeuille er bortgiven.

Kalk (bleg).

Er det vist?

Tropmann.

Ganske vist. Jeg har det fra absolut paalidelig Kilde.

Kalk.

See, see! det var hurtigt! Og hvem er

den lykkelige Indehaver?

Tropmann.

Det er det mest forbausende. Ingen kunde ane det. De vil aldrig kunne gjætte det.

Kalk (med et svagt Smil).

De spænder mig paa Pinebænken. Hvem er det da?

Tropmann.

Ingen Anden end – Konferensraaden.

Kalk (reiser sig).

Stenersen? Umuligt!

Tropmann.

Konferensraad Stenersen selv – det er vist.

Kalk.

De er ganske sikker derpaa?

Tropmann.

Absolüt. Jeg sætter det iaften i Bladet „efter Forlydende". Imorgen har vi rimeligvis Udnævnelsen officielt.

Kalk (sætter sig igjen).

Jeg tilstaar, det ündrer mig.

Tropmann.

Alle Mennesker vil det ündre. Igaar var Konseilspræsidenten hos ham og foreslog ham det. Den Gamle üdbad sig Betænkningstid, sov paa det inat, og imorges ganske tidligt gav han sit Ja. Ah, der er ikke Mange, der gaar afvejen for en Tabüret!

Kalk.

Nü, det er jo et heldigt Valg. Stenersen er en Mand med stor Aütori-

tet, rig Erfaring. Han vil fylde sin Plads som den Bedste.

Tropmann.

Det er utvivlsomt. Jeg spörger blot mig selv: Vil han besidde den fornödne Elasticitet som Politiker?

Kalk.

Aah! — naar han först faar Øvelse i Trapezkünsterne, som han kalder dem. — Det vil iövrigt Tiden vise. Det vender sig nok til det Bedste.

Tropmann.

Etatsraaden er Filosof. (Rejser sig.) Ja, mit Ærinde er besörget. Jeg troede, at Etatsraaden vilde sætte Priis paa at faa denne Efterretning hurtigst müligt.

Kalk.

Det gjör jeg. Jeg takker Dem sardeles for Deres Venlighed og Deres Ulejlighed. De maa ikke gaa. De bliver her til Frokost. Jeg tager neppe til Byen idag, saa holder De mig lidt med Selskab.

Tropmann.

Ja, Tusind Tak! Hvis jeg ikke generer!

— (Pause. Tropmann sætter sig tæt hen til Kalk.) Ved De hvad, Hr. Etatsraad! Jeg tror alligevel, den Historie med Aalöv har skadet Dem. Selv den Scene i Söndags er kommet ud blandt Folk. Man fortæller og kommenterer den paa alle mulige Maader.

Kalk.

Folk maa have Lov til at snakke ud.

Tropmann.

Maa jeg sige Dem Noget i al Fortro-
lighed? De gik for rask paa! Man
tankte paa Dem netop paa Grund af
Deres Forbindelser — jeg har det fra
absolut paalidelig Kilde — men saa
kom Bruddet. Calöv og De stod skarpt
mod hinanden. Saa mente man, at
man ligesaa godt kunde vælge den
mere udprægede Mand.

Kalk.

Det er altfor indviklet Politik for
mig!

Tropmann.

Hm, hm! De talte med ham igaar.

Kalk.

Hvem? jeg? Med Calöv? Nej!

Tropmann.

Ikke det? Ja saae jeg ham dog gaa ind ad Deres Port.

Kalk.

Saa har han søgt mig forgæves.

Tropmann.

Han ventede dog meget længe paa Dem. Jeg sad just i Konditoriet ligeoverfor, og det varede en rum Tid, inden han kom ud iggjen.

Kalk.

Saa? De er vel underrettet.

Tropmann.

Ja, vi Journalister – hehe! – veed jo lidt af Alt.

Kalk.

Veed De da ogsaa, at Aalör rejser?

Tropmann.

Rejser? Nej, det har jeg ikke hört det Mindste om.

Kalk.

Jo, for lang Tid og en lang Vej.

Tropmann.

Det var Nyt, höjst interessant! (Rejser sig.) Ja, undskyld, Hr. Etatsraad! Maaskee var det rigtigst, at jeg tog ind til Bladet.

Kalk.

Hvem veed, hvad Besked han fik hos mig igaar.

Tropmann.

Ja, vi spaar, og De raa'r, Hr. Etatsraad!

Kalk.

Skriv De et Par Ord, saa sender vi det til Byen. Vær saa god, De kan sidde herinde i mit Værelse.

(Han aabner Døren tilvenstre for Tropmann, som gaar derind.)

2den Scene.

Kalk. (Siden) Gabrielle.

Kalk (gaar hurtig hen til Døren og kalder). Gabrielle!

Gabrielle (kommer fra Højre).

Her er jeg. Vil Du tale med mig?

Kalk.

Unægteligt.

Gabrielle.

Jeg har ogsaa en Deel at tale med Dig om. (Sætter sig ved Bordet.)

Kalk.

Maa jeg først bede Dig besvare et Spørgsmaal. Var Adalöv oppe i Lejlighèden igaar?

Gabrielle.

Det er netop det, jeg vilde tale om.

Kalk.

Han var der altsaa virkelig? – Vil Dü forklare mig, hvordan det gik til.

(Sætter sig hos hende.)

Gabrielle.

Jeg havde bedt ham komme.

Kalk.

Dü? Hvad vil det sige?

Gabrielle.

Jeg har følt megen Sympathi for Adalöv – ogsaa med hans Anskuelser ~~eller~~

~~maaske retten med den Maade, hvor-~~
~~paa han udtalte dem.~~ † Jeg veed vel,
at jeg ikke var i Stand til at be-
dömme, om han havde Ret eller ej,
men som han var, som han talte,
syntes jeg dog, at Noget, der var mig
ukjendt, men som fangslede mig,
var naaet til mig. Hans Ord vakte
ogsaa i mig nye Følelser og nye Inte-
resser.

Kalk.

Hvordan? Har Du virkelig – Du, Ga-
brielle, som er saa klog og taktfuld
har Du et Øjeblik kunnet lade Dig betage
af disse drengeagtige Fantasterier. Hans
Anskuelser! – enten er det de kuleste
Fraser, som han har laant overalt fra,

eller ogsaa – er det noget meget Værre, som man maa fordömme og af yderste Evne bekampe.

Gabrielle.

Det tror jeg ikke, Kalk! Jeg tror, at Adalöv meente, hvad han sagde, og at hans Hjerte virkelig var med i hans Ord.

Kalk.

Ja, ligemeget – det kan vi altid tale om. Men nu til Sagen! Hvorledes kom Adalöv i Selskabet igaar?

Gabrielle.

I Söndags talte Adalöv og jeg fortroligere sammen end nogensinde før....

Kalk (griber hende pludselig om Haandleddet). Gabrielle?

Gabrielle (mödende hans Blik).

Ja. (Pause; han slipper hendes Haand.) Han sagde mig, hvor glad han havde været ved at lære mig at kjende — og jeg skjulte ikke for ham, at Omgangen med ham havde været mig kjær.

Kalk (stönnende).

Og saa?

Gabrielle.

Saa kom Bruddet. Du fornærmede ham pludselig, uden Grund — eller rettere: den Grund, Du havde, kunde Du ikke sige — (Kalk vil afbryde.) jeg beder Dig, nægt det ikke! Hvad skal det nytte, jeg har jo forstaaet Alt — Du tog det Paaskud, Du behövede. Det oprörte mig. Jeg tabte Besindelsen, jeg följte Vrede,

næsten Skam over Dig, jeg harmedes over, at Du saaledes med plumpe Hænder rev de fine Traade itu, som havde knyttet ham og mig til hinanden, og saa....

Kalk.

Hvad saa, Gabrielle? Tal, tal!

Gabrielle.

Saa tog jeg imod ham den næste Dag.

Kalk.

Et Stævnemøde altsaa?

Gabrielle.

Vi talte sammen en kort Stund – vi sagde hinanden, hvor bittert, men ogsaa hvor nødvendigt det var at skilles. Han sagde mig Farvel, – og

da jeg vendte mig om, stod Vanda
rædselsslagen i Stuen. Hun havde hört
vore sidste Ord — og forstod Alt ander=
ledes, end det var. ~~Hun var saa for=~~
~~virret, saa fortvivlet, at det var en~~
~~Lyst at see.~~ Hun vilde gribe ind,
forklage mig for Dig, og jeg sögte
forgaves at berolige hende. I den
Sindsstemning traf Du os Begge og
skrammede endnu mere den stakkels
Pige ved din heftige Optræden.

Kalk (rejser sig).

Hvad maa jeg höre! Jeg forstaar nep=
pe, hvad Du siger mig. Er det mit
Hjem, mit rolige Hus, hvor ingen
Ulyst trængte sig ind, om hvilket
intet Menneske turde sige et ondt Ord?

Her er Hemmeligheder, skjulte Ting,
Sig – Gabrielle! hvad er her skeet?

Gabrielle.

Intet siger jeg Dig. Alt er forbi mel=
lem ham og mig.

Kalk (staaende overfor hende).

Men han har været meer end en fremmed
for Dig, meer end en tilfældig Gjæst –
meer end jeg? Du har ladet ham trænge
ind i vort Hus imellem os – Du har længtes
bort, bort fra mig – og han har draget
Dig med nye Følelsers Magt, medens jeg var
det Gamle, det Kjendte, det Dagligdags,
som Du nu ligegyldigt skjød tilside.
Gabrielle! Er det Dig, som jeg stolede
saa fuldkommen paa, Dig,

hvis Finhed og Takt jeg beundrede?
(Siddende ved Skakbordet.) Husker Du, hvorledes vort Ægteskab blev stiftet? Jeg spurgte Dig, om Du vilde vove din Ungdom ved min Side, om Du kunde gjemme den Forskjel i Aar, som jeg altid maatte og vilde huske, og da Du svarede, at Du intet Barn var, at jeg kunde have Tillid til Dig, tøvede jeg intet Øjeblik. Og dog — Du veed det — hvormegen Tale, hvormegen Modstand vor Forbindelse gav Anledning til — men jeg tog intet Hensyn. Jeg troede saa sikkert, at det var min Lykke og din med, det gjaldt. (Rejsende sig.) Har jeg nu fortjent det af Dig, Gabrielle, har jeg ikke behandlet Dig godt,

har Du ikke levet lykkeligt i mit Hus, har ikke Alle seet op til Dig? —Og nu paaføre Du mig en saadan Sorg! (Gabrielle vil afbryde.) Ja, jeg veed, hvad Du vil sige. Hvad har jeg at beklage mig over?

hvis Fiinhed og Takt jeg beundrede?
(Siddende ved Skakbordet.) Husker Du, hvor-
ledes vort Ægteskab blev stiftet? Jeg
spurgte Dig, om Du vilde vove din
Ungdom ved min Side, om Du kun-
de glemme den Forskjel i Aar, som
jeg altid maatte og vilde huske, og da
Du svarede, at Dit intet Barn var,
at jeg kunde have Tillid til Dig, tø-
vede jeg intet Øjeblik. Og dog – Du
veed det – hvormegen Tale, hvormegen
Modstand vor Forbindelse gav Anledning
til – men jeg tog intet Hensyn. Jeg
troede saa sikkert, at det var min
Lykke og din med, det gjaldt. (Gabrielle
vil afbryde.) Aa, jeg veed, hvad Du NB
vil sige. Hvad har jeg at beklage mig

~~over~~? Det var jo et Fornuftgifter-
maal – jeg var jo den ældre Mand,
der indlod mig i Ægteskab med den
unge Pige, og som skulde nöjes med
at være en Fader for hende. – Saadan
talte jeg. (Sattende sig hos hende.) Men for-
stod Du da ikke, at mine Ord betöd
Andet, end de sagde, at jeg fordrede
meget mere. – Ja, jeg vilde ikke
Romantik, ikke Romeo og Julie – men
jeg vilde eje det, som Kvinder skjænker:
Ømhed, Hengivenhed, Inderlighed.
Forstod Du det ikke? Hvorfor har Du
ikke tænkt som jeg, følt som jeg?
Har jeg da levet den hele Tid i lut-
ter Selvbedrag? Har jeg da intet Øje-
blik eget Dig heelt?

(Han rejser sig og gaar tilhöjre.)

Gabrielle (rolig).

Hvorfor vil Du nu selv rive ned alt det Smukke, vi tilsammen har havt, og söge Saar og Smerter der, hvor der ingen er? Hvorledes vort Ægteskab blev ~~sluttet~~ til, det husker jeg vel. Det var mit Livs lykkeligste Øjeblik. — Jeg var kommen her i Huset efter slemme Aar, og jeg følte mig saa tryg her. Jeg vidste jo, hvor raat og barsk der var udenfor. Saa meget havde jeg lidt under det onde Vejrlig, at jeg var bleven kuldskar og gös ved Tanken om atter at vove mig ud. Jeg havde ikke min Alders Illusioner, jeg længtes ikke efter det Nye, det

kun Drømmekjendte, ikke efter Ridde-
ren, der skulde hente den ventende
Pige. Nej! Her var godt at være, her
var Livet nydelsesrigt og stort. Mød-
tes jeg ikke med Landets bedste
Mænd, og saae jeg dem ikke trænge
sig om Dig, hylde Dig, beundre Dig!
Jeg deeltog i deres ærbödige Hyldest,
men jeg følte et voxende Ønske, en
higende Trang til at være Dig nær-
mere end alle Øine, til at hylde
Dig anderledes, fortroligere. Min Be-
undring vilde ikke stilles paa sam-
me Trin som ~~dem~~ deres ærbödighed. Og naar Du
nærmede Dig mig, naar Du sagde
mig et smigrende Ord, viiste, at
Du satte Priis paa min Dom, ja,

ligesom berusede mig en Smule – da steg Rødmen op i mine Kinder og en berusende Følelse af Stolthed og Lykke greb mig. Jeg mærkede da, at Illusionerne havde Magt over mig, at jeg kunde drømme som andre Kvinder en straalende Drøm om Herlighed. – Saa bød Du mig din Haand – ~~Fyrsten steg ned fra sin Tro-ne og bad mig dele hans Højsæde~~ – og jeg gav mig hen til ~~ham~~ dig, skjælvende og lykkelig. – Nej, jeg har ikke bedraget Dig, og Du har ikke bedraget Dig selv. Saalidt som det var en Eventyrerske, Du gjorde til din Hustru, saalidt har jeg længtes med Pigedrøm-me mod det Eventyrlige og draget

mig bort fra Dig og Hjemmet. Jeg gav Dig Alt. Ingen Mand havde kunnet faa mere end Du.

Kalk.

Var det saaledes, Gabrielle! Saaledes, som jeg har troet? Hvad er da det med Aalöv?

Gabrielle.

Jeg sagde Dig det allerede før: Aalöv har bragt nye Ideer og Tanker til vort Hus. Aa! Jeg havde hört tale om, læst om hans Meninger, inden han kom — men kun naar I spottede, haanede, traadte dem under Fødder. Nu kom Ideerne til mig i den Form, som de stod for dem, der tror paa dem. Og Aalöv troede saa urokkeligt paa sin Ret. Det betog mig. Der

rejste sig saamange Spørgsmaal i min Tanke? ~~Og saa — havde Du ikke selv priist hans Begavelse, hans Talent? Min Gud, jeg veed ikke, hvorvidt hans Evner rakker, men er det ünderligt, om din Hüstrü følte Lyst til at üdmarke det Betydelige? Du ved saa godt som jeg, hvor man trættes ved Trapmanns Eftersnakkeri eller Stenersens Bornerthed. Og saa endelig — jeg havde jo hört tale om Aalöv, som om hans Ideer:~~

Hvordan havde man skildret ham? Plümp, raa, übehagelig. Jeg ventede at see en Overvünden, der ydmygt nærmede sig sine Herrer, en Taknemmelig, som man viste Naade

og havde Medlidenhed med — Han kom saa sikkert og stolt, som var han Sejrherren. ~~Jeg havde tænkt mig som Tyrstinden, han skulde böje sig for — og hans Blik mödte mit myndigt og forstående~~ — Dog ligemeget! Vi har talt nok herom. Nu er det Vanda, det gjælder om, ~~ingen Ordet~~

Kalk.

Hvordan? Vanda! Hvad vil det sige? Og hvor er hun henne?

Gabrielle.

Tagen til Byen.

Kalk.

Til Byen. I hvad Ærind?

Gabrielle.

For at besöge Nini.

Kalk.

Og det har Du tilladt? Nu! nu!

Gabrielle.

Endog opmuntret hende dertil. — Der er en Ulykke handt, Kalk.

Kalk (synker ned paa en Stol).

Tal blot! Du piner mig langsomt!

Gabrielle (staaende ved hans Side).

Jeg tror, at Vanda i Ungdom og Svaneri har kastet sin Kjærlighed paa Aalöv. Ogsaa derfor har Alt, hvad her er skeet, gjort saa stærkt et Indtryk paa hende — ~~at den Skiften og Usikkerhed har forvirret hende, de heftige Optrin har saaret hende dybt. Et stakkels Barn! — hun greb for sig efter Støtte og Hjælp uden at finde~~

~~nogen, Alt synes at svigte hende!~~ —

Nu efter al den Sindsbevægelse önsker hun at rejse bort nogen Tid til Udlandet, for at komme til Ro. Jeg tror, vi gjör rigtigst i at föje hende — indtil atter hendes Hjem er, hvad det var.

Kalk (fortvivlet).

Vanda bort! Ogsaa det! Det er forme-get! Saadan styrter mit Hjem sammen. Og det er hans Skyld. Forbandet den Dag, da han kom her i Huset! At det skal ramme mig!

(Rasende.) Ved Du, at alle mine Planer er strandede, mine Forhaabninger knuste, jeg selv kastet tilside som et Vrag? Stenersen er bleven Minister,

i min Plads, i mit Sted! Ogsaa det er hans Værk, ogsaa det skylder jeg ham! – Og Dig tager han fra mig – og Vånda med! Aa, jeg hader ham! Han skal ũndgjælde derfor! – Og hvordan handler I med mig? Hvordan raader Dũ for Alt her, ũden at spörge, enemagtig i mit Hũs? Har den Dreng da ödelagt hver sũnd Tanke i din Hjerne?

Gabrielle (opbragt).

Tror Dũ da, Dũ ingen Skyld har? Hvem förte Aalör herind? Ja, Dũ meente, at det skũlde gaa saa langt, som Dũ vilde, men Dũ glemte, at vi maatte sammenligne ham og Dig. Hvorfor fik Aalör Magt her i Hũset?

Men ikke, fordi Du künstigt har holdt alt det borte, som han bragte. Hvad han vilde, det türde han tale om, forklare os, ~~interessere os for~~.
Men Du! Du har skjült Dig i dit eget Hjem! Dine Planer forstod vi ikke, din Argjerrighed türde ikke omtales, dine egne Venner mistænkte og frygtede Du – bestandig gled vi bort fra alt det Modige og Mandige.
– Hvorfor förte Du Aalö til os?
Türde Du nævne Gründen? Nej, for Du misbrügte dit Hjem, men vi, vi, som Intet anede – hvorfor skülde vi ikke slütte os til din nye Ven?

Kalk.

Og dermed vil Du ündskylde Dig?

Gabrielle.

Behöver jeg at ündskylde mig? (Pause.) Jeg vilde sige Dig din Skyld. Det forandrer Intet hverken for mig eller for Fremtiden.

Kalk.

Dü vil da ikke ogsaa forlade mig? — Ak, Gabrielle, jeg er en ülykkelig Mand. Jeg rejser mig ikke efter dette. Jeg föler mig saa gammel. Seer Dü! at Dü var min Flüstrü, saa üng og smük og beündret, det gjorde ogsaa mig üng, syntes jeg. Jeg kan ikke leve üden at Folk misünder mig. — Hvad har Dü isinde?

Gabrielle.

Intet: Jeg bliver her. Eller — vil Dü

nogen Forandring.

Kalk.

Du veed det saa godt som jeg: min Hustrü skal ikke give Anledning til Folkesnak. Skinnet vil jeg bevare.

Gabrielle.

Det mener jeg ogsaa.

4de Scene.

De Forrige. Tropmann (fra Venstre).

Tropmann.

Godmorgen, Frue! Vil De tillade, at jeg besörger dette Brev paa Posten?

Kalk.

Behöves ikke. Vi kan sende Bud. (Til Gabrielle.) Hr. Tropmann spiser Frokost her.

Tropmann.

Jeg haaber, at jeg ikke kommer Frúen til Ulejlighed?

Gabrielle.

Paa ingen Maade. Nú skal jeg besörge Brevet.

(Ud tilhöjre.)

Tropmann.

Hvor Deres Frúe seer godt úd idag! De er en lykkelig Mand, Hr. Etatsraad!

Kalk.

Skal vi ikke spille et Parti Skak inden Bordet?

Tropmann.

Gjerne, hvis De vil tage tiltakke med en Begynder i det ædle Spil, i hvilket De er en Mester. (De sætte sig ved Skakbordet.)

Det er vist det allervanskeligste Spil af alle.

Kalk.

Der hører blot nogen Taalmod til og lidt Blik for det gunstige Øjeblik.

Troumann.

Som i Politiken altsaa?

(Gabrielle er kommen ind fra Højre og sætter sig stiv og stille med Sytøj ved Bordet tilvenstre.)

Kalk.

Omtrent. Der behøves dog ikke fuldt saa megen Taalmodighed.

Troumann.

Jeg forstaar saa godt, at De føler Dem lidt mismodig. Atter en Opsættelse. Men De har Venner, og De er ung endnu.

Kalk.

Aah! det gaar ned ad Bakke, min bedste Hr. Tropmann!

Tropmann.

Skak!

Kalk.

Jen Fornöjelse koster Jem Jeres Sprin=ger. Jeg kan spille Skak endnü!

Sceneforandring.

Dagligstue hos Aalöv. Dör i Baggrunden, Dör tilvenstre, der förer ind til Redaktionskontoret, Dör tilhöjre, der förer ind i Lejligheden. Fingt, gammeldags Möblement. Tilhöjre Nimis Sybord, i Midten rundt Bord, Bogskab og Klap=Chiffonnière ved Væggen.)

5te Scene.

Nini (siddende ved Sybordet). Grüs (kommer fra Venstre). (Siden) Banner.

Grüs.

Har Frökenen ikke seet Deres Broder idag?

Nini.

Nej. Karl gik üd tidligt imorges og er ikke kommet hjem.

Grüs (vil gaa iggen, men betænker sig). Frökenen seer ikke rigtig vel üd.

Nini.

Jeg er i saadant daarligt Hümör, Grüs! Og det har jeg ogsaa Gründ til. Jeg kan godt sige det til Dem, at Karl er slet ikke meer som i gamle

Dage. Jeg veed ikke, hvad det skal blive til!

Grüs.

Det bliver nok ganske godt, Fröken!

Nini.

Ganske godt! Ja, Tak skal De have; men det skülde blive heelt godt.

Grüs.

Ja, seer De, for Dem selv skal De ikke være bange. Men Deres Broder kan ikke forlange baade i Pose og Sæk.

Nini.

Ja, hvad skal det sige? Hvad er det, Karl har faaet i Posen?

Grüs.

Jo det, at han har faaet Lov til at sige saameget af, hvad Andre fortier.

Seer De, jeg mener det Samme som Deres Broder, men jeg har aldrig – især ikke da jeg var ung – havt hverken Mod eller Evne til at knæ et eneste Muk. – Jeg vidste da heller ikke stor Besked, men det Lidt, jeg kjendte til, turde jeg ikke tale om. Saa kom Deres Broder og sagde det Altsammen, og saa – det var nu altid gaaet for=dömt smaat med Landinspektionen – saa var det, jeg sögte herned paa Kontoret. Og det Eneste, der morer mig, det er at læse Korrektur paa Deres Broders Artikler.

Nini.

Jamen derfor skal Karl da ikke være ulykkelig!

Grüs.

Nej, naturligvis! men nu kommer jeg til det. Seer De, der er Mange, der morer sig her i Verden – saadan hvad man kalder morer sig og har det godt. Men det kan de ikke faa, som vil have Lov at sige deres Mening. Det maa være deres Fornøjelse. De Andre tranger ikke til Andet end deres Morskab. Men de, der tranger til meer end saadant Liv med Kone og Börn eller ogsaa med – ja, mun-tert Liv, de kan ikke faa begge Dele.

Nini.

Det kan jeg ümüligt tro, De har Ret i. De, som har givet Andre Meget, skal netop selv have Meget. Det vilde

dog være altfor urimeligt, om Karl
være ulykkelig fordi
skulde ~~tide under, at~~ han har mere
Mod end Andre.

Grüs.

Han kan ikke nyde, som Andre kan.
Han forlanger formeget, saa faar han
Ingenting – det vil sige: af den Art,
som de Andre nöjes med.

Nini.

Hvad har saa De faaet?

Grüs.

Jeg? Ja, jeg har levet ganske mün-
tert i min Tid – (idet han vender sig for
at gaa) – men Svien kom bagefter.

Banner (fra Venstre).

Undskyld! Er Aalöv ikke kommet?

Nini.

Nej. Frokosten venter stadigt paa ham.

Banner.

Han er maaskee bedt üd til Frokost. Müligvis söger han at faa fat i en ny og södere Kalk, nü da den gamle bittre er tömt.

Grüs.

De er saa vittig, Hr. Banner! Har De ogsaa Raad til det? Spar paa Geniet til Deres Artikler.

Banner.

Hvad sagde jeg, Fröken, dengang da det Venskab begyndte? Men man vilde ikke höre mig. Det fik politiske Konsekvenser, og det skadede Deres Broder. — Og nü den Skandale!

Nini.

Hvad er det for en Skandale?

Banner.

Smidt paa Jören af en – Kalk, som en udslidt Handske, man kranger af sig. Afviist af Gjenstanden for hans Følelser....

Nini (heftigt).

Det er ikke sandt. Det forholder sig slet ikke saadan. – Er De Karls Ven og tror paa Sligt? Man skulde næsten tænke, at De var glad derover!

Banner.

Det er jeg ogsaa, Fröken – for hans Skyld. Han vil vinde ideelt, hvad han mister i Verdens Øjne. Men for Sagen gjör det mig ondt – den har tabt.

6te Scene.

De Forrige. Aalör (fra Baggrunden).

Banner.

Aah, der har vi jo Manden. Godmorgen, Hr. Redaktör! Har Dü ikke isinde at see lidt ind paa Kontoret idag? Politiken venter paa sin Förer.

Aalör.

Dü er vist ganske Mand for at tage Dig af mine Anliggender. Vär saa venlig at besörge Redaktionen for mig idag.

Banner.

Skal jeg skrive Lederen?

Aalör.

Det kan Dü jo. Men ikke altfor stærke Ord. Hold lidt Maade med dit

Knudt. Spar paa „Sagen".

Banner.

Du har mistet Troen paa den – det var det Værste, der kunde hændes Dig. Jeg anede det, jeg spaaede det dengang....

Aalöv.

Skaan mig! Skriv Lederen for Folket, men lad mig lede mig selv.

Banner.

Vel! Saa skal Folket engang iggen hö=re et Tommedagsslag.

(Ud tilvenstre.)

Gruus.

Det er ikke Deres Alvor, Aalöv! Vil De slippe det gale Menneske lös paa Læserne?

Aalöv.

De har Ret i det, Grüs! det er ikke rigtigt.

Grüs.

Jamen der maa virkelig tages fat. Der er ingen Gang i det mere.

Aalöv.

Vel, vel! Jeg er lidt üoplagt i denne Tid. Siden!

(Grüs gaar hovedrystende üd tilvenstre.)

Nini.

Karl! Hvordan er det dog fat? Jeg har hele Natten ligget og tænkt paa Dig. Hvordan skal det gaa, naar Dü rejser? Og hvorfor vil Dü dog bort?

Aalöv.

Men, kjæreste Nini, er det nü Noget

at tage sig saa nær. Synes Du virkelig, at det er saa urimeligt, at jeg tager bort? Har jeg ikke havt det strengt, og fortjener jeg ikke at more mig lidt?

Nini.

Jo, det veed Gud, Du gjör. Men Du rejser ikke for at more Dig. Du har en anden Grund.

Aalöv.

Ja, jeg har jo sagt Dig, at jeg er lidt træt af, hvad jeg har om mig for Tiden. Bønner og de Andre – de er ikke altid opmuntrende. Og saa den Historie med Kalk, – den har været mig höjst ubehagelig.

Nini.

Ja, ja. Noget skjuler Du dog. – Kan Du begribe, at Vanda ikke har været her?

Aalöv.

Hun kan jo komme endnu.

Nini.

Aa, nu kan hun snart gjerne blive borte. Hun har fornærmet mig. Jeg fortryder, jeg skrev til hende.

Aalöv.

Det gjör mig saa ondt for Dig, at alt dette skulde hænde.

Nini.

Aa, pyt med mig. Nej, det Værste for mig er, at Du er ulykkelig. (Han vil afbryde.) Jo, Du er. Du har ingen

Fortrolighed til mig, Karl, Du veed dog godt, at jeg kan tie.

Aalöv.

Men jeg har Intet at betro Dig. – Jeg forsikrer Dig, jeg kunde endda godt blive hjemme. Jeg behövede blot en Smule Fart i mit Blod, en Impuls, Noget, der hidsede mig eller vakte min Harme paany, saa jeg fik Lyst at tage fat. Men i Øjeblikket føler jeg Lede ved mit Arbejde – og uden at arbejde kan jeg ikke holde det ud herhjemme. Det er det Hele. Er saa min lille Husholderske tilfreds, og faar jeg Lov at spise Frokost?

(Linstow aabner Bagdören.)

Nini.

Jeg faar vel slaa mig tiltaals — skjöndt jeg egentlig har meest Lyst til at grade.

Adalör.

Naa, naa, Nini. (Seer Linstorv.) Nu faar Du Trøstebesög. (Til Linstorv.) Undskyld, men Frokosten venter.

(Han trykker Linstorvs Haand og gaar ud til= höjre. Nini törrer Öjnene og sætter sig til at sy.)

7de Scene.

Nini. Linstorv. (Siden) Vanda.

Linstorv.

Goddag, Fröken Nini! (Stanser og seer paa hende.) Men hvordan er det, De seer ud? De har jo grædt. Hvad er der dog ivejen?

Nini.

Ingenting.

Linstow.

Jo vist saa. Det er den dumme Historie med Kalks. (Hun ryster paa Hovedet.) Ja, Noget er der. Betro Dem til mig! Fortal mig, hvad De har paa Hjertet.

Nini.

Det kan jeg ikke, det er en Hemmelighed.

Linstow.

Ja, saa kan De just betro Dem til mig! De veed jo godt – ja, hvordan skal jeg nu sige – for det Förste veed De meget godt, at jeg holder af Dem.

Nini.

Der er Saamange, der holder af mig.

Linstow.

Ja, naturligvis. Men det er mig, der holder mest af Dem.

Nini.

Jeg troede saamænd slet ikke, De kunde lide mig.

Linstow.

Hvor vil De nu sige saadan Noget! Jeg troede dog, det var en Aftale, saadan stiltiende, imellem os. Jeg holder af Dem, Nini, og det har jeg nu gjort en Evighed – fra jeg var en ganske ung Fyr – jeg bryder mig slet ikke om Andre end Dem. Jeg har altid tænkt, at det var det Bedste paa

Jorden at have Dem siddende hjemme i min Stue....

Nini.

Det var vel for at have En at drille hele Dagen?

Linstow.

Nej, det var for at have En at holde af alle Dage. De kan ikke tvivle paa, hvor inderlig kjær De er mig, Nini, jeg har jo bestandig önsket at spörge Dem, om De holdt af mig og vilde være min Hustrü.

Nini.

Det har De betænkt Dem meget længe paa. Om jeg nü betænkte mig ligesaa længe paa at svare!

Linstow.

Nej, det maa De paa ingen Maade. Jeg har havt mine gode Grunde til ikke at tale før.

Nini.

De var vel ikke vis paa, om det ikke var en Anden, De holdt af?

Linstow.

Aldeles ikke. Jeg vidste meget god Besked. Men jeg har altid afskyet Forlovelser, og jeg vilde ikke selv gaa omkring som forlovet – end ikke sammen med Dem, Nini. Alligevel var jeg fuldkommen vis paa, at bad jeg Dem om at give mig et Ord, et Løfte for Fremtiden, saa vilde jeg ikke besidde Karakterstyrke nok til ikke at

forlove mig med Dem. De er altfor nydelig, Nini, det laa over en Overrets-sagförers Villieskraft. Men jeg kan for-sikkre Dem, at jeg mange Gange har været paa Nippet til at bryde med Principperne. Jeg har oplevet de græs-seligste Baller og de forfordeligste Middagsselskaber, hvor jeg var ganske tosset af Forelskelse, naar Folk syntes altfor godt om Dem. Allerværst var det dog, naar jeg undertiden kom her i Mörkningen og sad og passiarede med Dem – Tantalus har nydt som en Gourmand imod mig.

Nini.

Stakkel! Var det virkelig saa slemt?

Linstow.

Frygteligt! Derfor maa De nu have Medlidenhed med mig og række mig Deres Haand – saa holder vi Bryllup om fjorten Dage.

Nini.

Jeg faar da vel. (Rækker ham Haanden, som han kysser.) Det var virkelig paa Tide, for jeg begyndte at tro, at De-Du ikke holdt af mig. Jeg gik og piinte mig med, om det var den dumme Politik, der var Skyld deri.

Linstow.

Jeg tror ikke, den skal adskille os To. – Vil Du saa fortælle mig, hvad det var for en Hemmelighed?

Nini.

Jeg tror ved Gud, at Du har fiet
han
til mig af lutter Nysgjerrighed, blot
for at faa den Ting at vide.

Linstow.

Det var kun medvirkende Grund.
Nej, at see Dig bedrövet, det kan jeg
ikke taale.

Nini.

Jeg havde stor Aarsag dertil. Det har
været meget slemme Dage. Jeg er ulyk-
kelig over Karl, saa mismodig som
han er. Og nu har han ovenikjöbet
faaet den Idee, at han vil rejse bort.

Linstow.

Ja, men lad ham blot det! Det vil
han have godt af.

Nini.

Nej, blive borte for lang Tid! Der maa være skeet Noget, men jeg veed ikke hvad.

Linstow.

Det er en Kjærlighedshistorie. Det Eneste, der gjör Mandfolkene rigtig tossede og ulykkelige her paa Jorden, det er Fruentimmerne.

(Vanda kommer fra Baggrunden.)

Nini (iler hende imöde).

Naa, endelig kommer Du. (Hun kysser hende, vendende sig, sagte til Linstow.) Gaa ind – og sörg for, at Karl kommer om lidt. (Linstow hilser paa Vanda og gaar ud tilhöjre.) Veed Du, at jeg har været ved at blive fornærmet?

Vanda.

Det havde Du ingen Grund til. Jeg var gjerne kommen før – men jeg kunde ikke.

Nini.

Ja, ja. Kjære! nu Du er her, er Alt godt.

(De satte sig ved Sybordet.)

Vanda.

Jeg skal hilse Dig fra min Stedmoder. Hun er meget bedrøvet over, hvad der er skeet.

Nini.

Det er ogsaa slemt.

Vanda.

Lad os ikke tale derom, ikke sandt? Jeg vil saa nødig tale om min Fader.

Nini.

Som Du vil! (Betragter hende.) Du seer saa bleg ud, Vanda! Er Du ikke rask?

Vanda (lidt stift).

Jo, ganske.

Nini (langsomt).

Husker Du, vi To lovede at holde sammen, hvad der saa skete?

Vanda (som før).

Ja – men det bliver vist vanskeligere, end vi havde tænkt.

Nini (som før).

Gjør det? Ja, naar Du mener....

Vanda (heftigt).

Nini, Du misforstaar mig! Tro dog ikke Ondt om mig! Du har ingen Grund til at være vred eller fornærmet

paa mig. Jeg er ulykkelig nok.

Nini.

Men, Kjære, hvad er der dog ivejen? Betro Dig til mig! Det aner mig nasten....

Vanda (afbrydende).

Jeg kommer for at fortælle Dig, at jeg skal rejse.

Nini.

Du rejse? Hvorhen? ~~er maa tör spörge~~?

Vanda.

Til en Pension i Udlandet, jeg veed ikke hvor. Blot det er langt herfra, og jeg kommer bort.

Nini.

Hvad betyder dette, Vanda?

Vånda.

Intet, Intet! Spörg mig ikke, jeg beder Dig!

Nini.

Jeg skal ikke fritte Dig. (Pause.) Du veed, at Karl ogsaa vil rejse, langt bort, for lang Tid. (Prövende.) I skülde rejse sammen!

Vånda (farer op).

Nini! Du maa ikke tale saadan.

Nini.

Min Güd, det var jo kün Spög! (Alaör kommer fra Höjre.) Der er Karl. Ala hör, Karl, hold Vånda her et Øjeblik med Selskab, jeg vil sige Linstow et Ord, för han gaar.

Vanda.

Jeg skulde afsted.—

Nini.

Blot et Minut. (Til Aalöv, idet hun gaar ham forbi, halvhöjt.) Hun vil rejse fra mig, hun ogsaa. Tænk paa det!

8de Scene.

Vanda. Aalöv. (Siden) Nini.

Aalöv.

Er det mig, der skræmmer Dem bort, Fröken?

Vanda (kort).

De skræmmer mig ikke.

(Vanda sidder tilvenstre for det runde Bord, Aalöv staar ved Sybordet.)

Aalöv (efter at have betragtet hende lidt). Nini sloq paa, at De skulde

rejse. Det er pludselig bestemt. (Vanda tier.)
De vil nok komme til at more Dem,
for De har jo ikke været udenlands før.
(Pause.) Jeg synes, De seer lidt bleg ud.
De er da vel ikke syg? (Vanda tier.)
Tror De virkelig, at det er nødvendigt,
at De er saa uhöflig imod mig?

Vanda.

Ja! det tror jeg er min Pligt.

Aalöv.

Deres Pligt? Aa, jeg forstaar. De tager
Deres Faders Parti —

Vanda (rejsende sig, heftig).

Nævn ikke min Fader!

Aalöv (vil gaa).

Fröken! Det er vist rigtigst vi af-
bryder.....

Vanda (koldt).

Jeg skal sige Dem, hvorfor jeg er
uhöflig imod Dem med velberaad Hu.
Det er, fordi jeg – fordi jeg ingen Ag-
telse har for Dem. Da jeg idag gik
hen til Nini – her, hvor jeg aldrig
kan komme mere – lovede jeg mig
selv, at De skulde höre Sandheden,
hvis jeg traf Dem.

Aalör.

De misbruger, at De er Kvinde, og
jeg er Mand. De har ingen Ret til
at tale saaledes til mig.

Vanda (heftig).

Ingen Ret? Heller ikke, naar jeg
fortaller Dem, at jeg igaar hörte Deres
Farvel – til min Stedmoder....

Aalör.

Fröken! Hvad er der skeet?

Vanda (atter rolig).

De behöver Intet at frygte. (Tiltagende Affekt.) Kun det er skeet, at jeg har lært Dem at kjende, kun det, at De har skilt Nini og mig ad, kun det, at De har ödelagt mit Hjem for mig — og maaskee for Andre med — kun det, at De har gjort mig saa grænselös ulykkelig — (Kun stamme i Hulken og synker ned paa Stolen.)

Aalör (nærmer sig).

Fröken! De maa tro, at det gjör mig saa inderlig ondt for Dem. Det er meget slemt, at De er bleven vidende om denne Sag. Hvordan skal jeg dog

forklare Dem... overbevise Dem om...—

Vanda.

Jeg beder Dem, forskaan mig for Deres Medlidenhed. Den kommer altfor seent. Var det gaaet efter Deres Villie – aa, jeg veed det – da var endnu større Ulykke handet.

Aalör.

Jeg kan ikke tale med Dem herom. Kun det maa jeg sige: tro intet Ondt om Deres Stedmoder. Hun er uskyldig i Alt. De har tænkt saa smukt om hende, stolet saa fast paa hende, De maa ikke forandre Deres Tanker.

Vanda.

Og det vover De at sige mig, De, som er Skyld i, at jeg nu Intet kan stole

paa, intet Menneske kan tro! Hvad skülde Deres Ord vel betyde for mig?

Aalör.

De har Ret. Jeg hverken kan eller tör være Dem til nogen Hjælp. – Jeg gjör vist rettest i ikke længer at paatvinge Dem mit Selskab. (Vil gaa.)

Vanda (vejer sig).

Hr. Aalör! – Jeg har maaskee ikke Ret til at tale saadan – men jeg er saa bedrövet siden igaar – jeg forstaar det ikke endnü – og Ingen forklarer mig det.

Aalör.

De skal ikke söge Forklaring. De skal blot tro, at her ingen üoprettelig Ulykke er skeet. Lad mig sige Dem to Ord.

(De satte sig.) Hos hende, som De har saa kjær, fandt jeg en Sympathi, som jeg misforstod. De veed, jeg tænker ikke ganske som Deres Kreds. Men en Dame, en ung Kvinde, vil lettere føle sig tiltrukken af det Nye, jeg vil, end Mænd, hvis Liv, hvis Gjerning og Samfundsstilling er bygget paa det Gamle. De forstaar det maaskee ikke ganske, men det er det Hele. Jeg har baaret mig lidt ungdommeligt ad, og ikke rigtigt heller. Men hun – hun har kun venligt indladt sig med en Fremmed, som var Gjæst i hendes Hus. Intet Fodspor vil minde om, at han har dvælet der et Øjeblik.

Vanda.

Er De saa vis paa det? Mig vil det forbitre mit Liv.

Aalör.

Saadan maa De ikke tale. De er ung, og Livet ligger lyst og rigt for Dem. Deres Hjem vil snart være ligesaa fredeligt som för. Det var kun et stormfuldt Øjeblik. Stilheden vil snart glide tilbage. Og De selv vil bidrage allermeest dertil. Fra Dem vil der lyse saamegen Blidhed og Reenhed, at alt det Mörke vil forsvinde og glemmes. — Det kan De sikkert stole paa, men De maa ogsaa hüske, at De selv har en Pligt til at frede om Deres Hjem. — Nü rejser De jo

bort en kort Tid — naar De kommer tilbage, vil dette være Dem som en Drøm.

Vanda.

Blot jeg kunde tro det! (Nølende.) De vil ogsaa rejse?

Aalöv.

Ved De det?

Vanda.

Ja, Nini har fortalt mig det. Det er Synd for hende.

Aalöv.

Jeg efterlader hende en god Ven.

Vanda.

Har De ogsaa Lov at rejse?

Aalöv.

Hvordan mener De?

Vanda.

Er der ikke Mange, som söger Raad hos Dem, og som De hjælper? – og vilde De ikke savnes, naar De rejste bort?

Aalöv.

Aa, Fröken! Jeg er glemt i Kjöbenhavn, naar jeg er kommen til Korsör.

Vanda.

Jeg udtrykker mig maaskee galt. Jeg meente, om De for Deres egen Skyld havde Lov at rejse. Kan De huske, hvordan De talte i Söndags? Enhver havde sit Ansvar, sagde De, sin Post at staa paa. Vil De nu forlade Deres.

Aalör.

Det er slemt at staa paa Post, naar Jorden skrider ünder En, og man synes at synke ned i den blöde Hængesak.

Vånda.

Og De sagde: Hvor man saar Sandhed, der spirer Lykke. — Saa maa De jo blive og sige Sandheden.

Aalör (betragter hende).

Hüsker De saaledes mine Ord?

Vånda.

Og nü för sagde De — vist med Rette — til mig, at jeg bürde frede om mit Hjem — men De selv, har De da ikke et större Hjem at frede om?

Aalör (langsomt).

De har sikkert Ret.

Vanda.

Det har jeg ganske vist — for ikke sandt? De har jo meent Alt, hvad De sagde? De löj ikke?

Aalör.

Nej, nej, det maa De ikke tro. — Det er smukt af Dem at tale saaledes til mig.

Vanda.

Jeg veed ikke selv, hvor jeg faar Mod fra. Jeg burde være gaaet for lang Tid siden... (Vil rejse sig.)

Aalör.)

Et Øjeblik! Jeg har handlet urigtigt i Meget. Jeg har glemt, hvor store

Forpligtelser Den paatager sig, som vil bebrejde Andre deres Uret. Men De sagde för et Ord, som brændte mig i Sjælen. De nægtede mig Deres Agtelse! Det har intet Menneske türdet sige mig för.

Vanda.

Det betyder jo Intet, hvad jeg i Hidsighed har sagt....

Aalö.

Jo, det betyder meget, hvad en hæderlig Kvinde mener om En. Men hvis jeg nu blev paa min Post, ikke flyede noget Ansvar, vilde De tage dette Ord tilbage, (sagte) vilde De saa tilgive mig?

Vanda (sagte).

Ja, det vil jeg, hvis De sætter Priis derpaa. — De rejser ikke?

Aalöv.

Nej, jeg bliver hjemme og fagter en Dyst endnü.

Vanda (rejser sig).

Saa Farvel, og god Lykke i Kampen. Og Tak for, hvad De har sagt.

Aalöv (ligeraa).

Mig tilkommer det at takke. Naar De nü til Vinter sidder i Sydens Sol ünder en straalende blaa Himmel, saa send en venlig Tanke op til os herhjemme i vor danske Kuldestorm.

Vanda.

Det skal jeg. Nü Farvel, og hils Nini.

(Aalöv udstrakker tövende sin Haand. Hun lægger sin i hans.)

Aalöv.

Farvel! Maaskee vi sees iggen.

Vånda.

I hvert Fald ikke, för vi iggen har Sommer.

(Hun gaar ud af Dören i Baggrunden. Han följer hende derhen, staar et Öjeblik stille, saa kalder han ind ad Dören tilhöjre.)

Aalöv.

Nini!

Nini (kommer, ser sig om).

Er Vånda gaaet?

Aalöv.

Nini! Jeg rejser ikke.

Nini.

Er det sandt, virkelig sandt? Du bliver hos os? Aa, kjære Karl! hvor jeg er glad derover! – Men Du seer jo heelt forandret ud. Hvad er der skeet?

Aalöv.

Intet, Kjære! jeg er kommen til Ro iggen. Jeg vil hverken overlade Stenersen eller Banner Valpladsen.

Nini.

Har hun lært Dig det?

Aalöv.

Hun! Hun har kun lært mig den simple Leveviisdom, at naar Vinteren er tilende, bliver det Sommer paany. (Han kysser hende paa Panden.) Sörg Du nu for dit Bryllupsudstyr – jeg vil gaa

322.

til mit Arbejde.

Tæppet falder.

